2. Ὁ ὅρος μέτρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος, πού ἐφαρμόζεται στίς εἰσαγωγές προϊόντων, καλυπτομένων ἀπό τούς κανονισμούς 120/67 καί 827/68, προελεύσεως τρίτης χώρας, ἔχει τήν ἴδια ἔννοια, ὅπως καί προκειμένου περί τῶν ἀνταλλαγῶν μεταξύ Κρατῶν μελῶν.

Στίς συνεκδικαζόμενες ὑποθέσεις 206, 207, 209 καί 210/80,

πού ἔχουν ὡς ἀντικείμενο αἴτηση τοῦ πρώτου τμήματος τοῦ tribunale civile di Roma πρός τό Δικαστήριο, κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 177 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, μέ τήν ὁποία ζητεῖται, στό πλαίσιο τῶν διαφορῶν πού ἐκκρεμοῦν ἐνώπιον τοῦ αἰτοῦντος δικαστηρίου μεταξύ

— ORLANDI ITALO E FIGLIO

καί

MINISTERO DEL COMMERCIO CON L'ESTERO

(ὑπόθ. 206/80),

— SPA CARAPELLI

καί

MINISTERO DEL COMMERCIO CON L'ESTERO

(ὑπόθ. 207/80),

— SNC ENRICO E LUIGI SAQUELLA

καί

MINISTERO DEL COMMERCIO CON L'ESTERO

(ὑπόθ. 209/80),

— SPA DE FRANCESCHI

καί

MINISTERO DEL COMMERCIO CON L'ESTERO

(ὑπόθ. 210/80),

ἡ ἔκδοση προδικαστικῆς ἀποφάσεως ὡς πρός τήν ἑρμηνεία τῶν ἄρθρων, 7, 9, 10, 13, 30, 36 καί 106 τῆς συνθήκης καί τῶν ἄρθρων 21, 13, 15 καί 18 τοῦ κανονισμοῦ 120/67 τοῦ Συμβουλίου τῆς 13ης Ἰουνίου 1967, (JO L 117, σ. 2269) περί κοινῆς ὀργανώσεως ἀγορᾶς στόν τομέα τῶν σιτηρῶν,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο άπό τούς J. Mertens de Wilmars, πρόεδρο, G. Bosco, A. Touffait καί O. Due, προέδρους τμήματος, P. Pescatore, Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe, T. Koopmans, U. Everling, A. Χλωρό καί F. Grévisse, δικαστές,

γενικός είσαγγελεύς: Sir Gordon Slynn
γραμματεύς: P. Heim

έκδίδει τήν άκόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

I — Πραγματικά περιστατικά καί διαδικασία

Τά πραγματικά περιστατικά τών διαφορών πού άποτελοῦν τό άντικείμενο τών κυρίων δικών ἔχουν συνοπτικῶς ὡς ἑξῆς:

Οἱ τέσσερις ἰταλικές ἑταιρίες — ἐνάγουσες στίς κύριες δίκες — εἰσήγαγαν ἐμπορεύματα προελεύσεως εἴτε τρίτων χωρῶν εἴτε ἄλλου Κράτους μέλους.

Στίς ὑποθέσεις 206 καί 207/80 πρόκειται γιά ἐμπορεύματα προελεύσεως τρίτων χωρῶν, ἀντιστοίχως χαρούπια Κύπρου καί ἀραβόσιτο Ἀργεντινῆς καί στίς ὑποθέσεις 209 καί 210/80 γιά ἐμπορεύματα πού ἤδη εὑρίσκονται σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία σέ ἄλλα Κράτη μέλη, ἀντιστοίχως καφέ ἀπό τίς Κάτω Χῶρες καί ὁαμβακάλευρα ἀπό Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας.

Ὅπως προκύπτει ἀπό τό πρῶτο ἄρθρο τοῦ ἰταλικοῦ νόμου 1126 τῆς 20ῆς Ἰουλίου 1952 περί συμπληρωματικῶν διατάξεων ἐπί νομισματικῶν θεμάτων καί θεμάτων ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου οἱ προπληρωμές τῶν ἐμπορευμάτων πού πρόκειται νά εἰσαχθοῦν ἐξαρτῶνται ἀπό τήν σύσταση ἀπό τόν εἰσαγωγέα ἐγγυήσεως ἴσης πρός 5 % τοῦ ποσοῦ τῆς πληρωμῆς αὐτῆς ὑπέρ τοῦ ufficio italiano dei cambi (ἰταλική ὑπηρεσία συναλλάγματος) καί ἡ ἐν λόγω ἐγγύηση δύναται ν' ἀντικατασταθεῖ ἀπό τραπεζική ἐγγύηση. Ἡ ἐπιστροφή τῆς ἐγγυήσεως ἤ ἡ ἄρση της γίνεται μέ τήν προσκόμιση τοῦ ἐγγράφου πού ἀποδεικνύει ὅτι ἡ εἰσαγωγή τοῦ ἐμπορεύματος ἐπραγματοποιήθη ἐντός τῆς προθεσμίας πού ὁρίζεται ἀπό τίς ἰσχύουσες νομοθετικές διατάξεις.

Ὅταν δέν προσκομίζεται ἡ ἀπόδειξη ὅτι ἡ εἰσαγωγή ἐπραγματοποιήθη ἐντός τῆς καθιερωμένης προθεσμίας — πού ἔχει ὁρισθεῖ, ἀπό τό decreto ministeriale τῆς 20ῆς Ἰανουαρίου 1973, τό ὁποῖο ἐδημοσιεύθη στήν Gazetta Ufficiale ἀριθ. 19 τῆς 23ης Ἰανουαρίου 1973, σέ 30 ἡμέρες ἀπό τήν ἡμέρα τῆς προπληρωμῆς — τό Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικοῦ Ἐμπορίου ἀπαγγέλλει τήν

ὁλική ἤ μερική ἀπώλεια τῆς ἐγγυήσεως μέ τήν ἐπιφύλαξη τῆς δυνατότητας τοῦ εἰσαγωγέα νά ἀποδείξει ὅτι ἡ μή τήρηση τῆς προθεσμίας ὀφείλεται σέ αἰτία πού δέν δύναται νά τοῦ καταλογισθεῖ.

Καί οἱ τέσσερις ἐνάγουσες στίς κύριες δίκες, ζήτησαν καί ἐπέτυχαν τραπεζική ἐγγύηση πού ἐκάλυπτε τό ποσόν τῆς ἀναγκαίας ἐγγυήσεως ὥστε νά δυνηθοῦν νά πραγματοποιήσουν τήν προπληρωμή τῶν ἐμπορευμάτων πού εἶχαν τήν πρόθεση νά εἰσαγάγουν στήν Ἰταλία. Ἐν συνεχεία κάθε μιά ἀπό αὐτές ὑπέβαλε τή δήλωση εἰσαγωγῆς — γιά τό σύνολο ἤ μέρος τῶν ποσοτήτων πού εἰσήχθησαν — μετά τήν ἐκπνοή τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν πού ὁρίζεται ἀπό τήν ἐθνική ἰταλική ρύθμιση, γιά διάφορες αἰτίες ὅπως πχ. λόγω ἐλλείψεως διαθέσιμου χώρου στίς τελωνειακές ἀποθῆκες (ὑποθέσεις 207 καί 210/80) ἤ λόγω ἀνάγκης, ἀντικαταστάσεως ποσότητος καφέ ἰνδονησιακῆς προελεύσεως ἀπό ἄλλη ποσότητα προελεύσεως Κάτω Χωρῶν (ὑπόθεση 209//80), ἐνῶ τά ἐμπορεύματα εἶχαν ἀφιχθεῖ στό ἰταλικό ἔδαφος ἐντός τῆς ἐν λόγω προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν.

Τό ἰταλικό Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικοῦ Ἐμπορίου ἀπεφάσισε, σέ ὅλες τίς περιπτώσεις, νά διατάξει τήν κατάπτωση τῆς ἐγγυήσεως μέχρι τοῦ ὕψους τῆς ποσότητος τῶν ἐμπορευμάτων γιά τά ὁποῖα ἡ δήλωση εἰσαγωγῆς ἔγινε μετά τήν παρέλευση τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν.

Οἱ ἐνάγουσες στίς κύριες δίκες ἐνήγαγαν τότε τό ἐν λόγω Ὑπουργεῖο ἐνώπιον τοῦ tribunale civile di Roma ζητώντας νά ὑποχρεωθεῖ τό Ὑπουργεῖο νά ἀποδώσει τίς ἐγγυήσεις καί νά ἀποδεσμεύσει τίς τραπεζικές ἐγγυήσεις. Στήριξαν τήν ἀγωγή τους στόν παράνομο χαρακτήρα τῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἀπήγγειλε τήν κατάπτωση τῆς ἐγγυήσεως, μέ τήν αἰτιολογία ὅτι ἡ ρύθμιση περί προθεσμιῶν, ὄχι μόνο εἶναι ἀντίθετη πρός τό ἄρθρο 23 τοῦ ἰταλικοῦ Συντάγματος καί πρός τήν κοινοτική ρύθμιση, ἀλλά καί ἄν ἀκόμα ὑποτεθεῖ ὅτι εἶναι σύννομη, ἐφηρμόσθη κακῶς διότι ἡ λήξη τῆς προθεσμίας πρέπει νά συμπίπτει μέ τήν ἄφιξη τῶν ἐμπορευμάτων στό ἐθνικό ἔδαφος καί ὄχι μέ τόν ἐκτελωνισμό τους.

Τό tribunale civile di Roma δέχεται στό σκεπτικό του ὅτι μιά τέτοια ρύθμιση πού ἔχει σκοπό ν' ἀποθαρρύνει τήν κερδοσκοπία ἐπί τοῦ συναλλάγματος δέν εἶναι ἀντίθετη πρός τό κοινοτικό δίκαιο· ἀντιθέτως ἐκφράζει ἀμφιβολίες ὡς πρός τήν ὀρθή ἑρμηνεία τοῦ ὅρου «εἰσαγωγή»· πρόκειται γιά τό χρόνο ἀφίξεως τῶν ἐμπορευμάτων στό ἐθνικό ἔδαφος — ὅπως τό ὑπεστήριξε τό corte d'appelo di Roma μέ τήν ἀπόφασή του 1414 τῆς 20ῆς Μαρτίου — 14ης Μαΐου 1979 στήν ὑπόθεση SpA Mataresse κατά Ministero del Commercio con l'Estero- ἤ γιά τόν χρόνο ἐκτελωνισμοῦ — ὅπως τό ὑπεστήριξε τό corte suprema di cassazione μέ τήν ἀπόφασή του 2223 τῆς 25ης Δεκεμβρίου 1979 — 4ης Ἀπριλίου 1980;

Θεωρεῖ, συνεπῶς, ὅτι τίθεται τό πρόβλημα, «ἄν ἐν σχέσει μέ τούς κοινοτικούς κανόνες περί ἐλεύθερης κυκλοφορίας τῶν ἐμπορευμάτων, εἶναι νόμιμη ἡ πρόβλεψη τῆς καταπτώσεως τῆς ἐγγυήσεως γιά μόνο τόν λόγο ὅτι τό ἐμπόρευμα, παρ' ὅλον ὅτι παρεδόθη στή φύλαξη τῶν τελωνειακῶν ἀρχῶν πρίν ἀπό τήν λήξη τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας, δέν ἐκτελωνίσθη πρίν ἀπό τήν ἐν λόγω λήξη».

Κατά τήν γνώμη του τό ἀνωτέρω πρόβλημα ἀνακύπτει τόσο γιά τίς εἰσαγωγές πού προέρχονται ἀπό τρίτη χώρα ὅσο καί γιά τίς εἰσαγωγές προελεύσεως ἄλλων Κρατῶν μελῶν.

Τό tribunale civile di Roma, στηριζόμενο σέ πολύ σημαντικό σκεπτικό, θεωρεῖ ὅτι οἱ ἀνωτέρω ὑποθέσεις προκαλοῦν πολλαπλά ἐρωτήματα ἐν ὄψει τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου:

— ἡ ἑρμηνεία ἀπό τό Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικοῦ Ἐμπορίου τῆς ἰταλικῆς ρυθμίσεως ἐπηρεάζει τό ἐνδοκοινοτικό ἐμπόριο καί συνεπάγεται μέ αὐτό τόν τρόπο διάκριση τῆς ὁποίας εἶναι θύματα οἱ ἰταλοί εἰσαγωγεῖς·

— ἡ ἐν λόγω ἑρμηνεία συνεπάγεται τήν αὔξηση τῆς ὁλικῆς τιμῆς, ἡ ὁποία προ-

κύπτει ἀπό τήν κατάπτωση τῆς ἐγγυήσεως, πράγμα πού συνιστᾶ εἴτε μέτρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος, εἴτε φόρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος·

— προκύπτει ἐπίσης, ἀπό τήν ἐν λόγω ἑρμηνεία, ζημία τῶν ἰταλῶν εἰσαγωγέων ὅσον ἀφορᾶ εἰσαγωγές πού ὑπάγονται στό καθεστώς τῶν εἰσφορῶν (ὑπόθεση 207/80)·

— τέλος ὡς πρός τίς εἰσαγωγές προελεύσεως ἄλλων Κρατῶν μελῶν, γίνεται παράβαση τοῦ ἄρθρου 106 τῆς συνθήκης πού ἀφορᾶ τήν ἐλευθερία τῶν πληρωμῶν τῶν σχετικῶν μέ τίς συναλλαγές.

Τό πρῶτο πολιτικό τμῆμα τοῦ tribunale civile di Roma, λαμβάνοντας ὑπ' ὄψη τό σύνολο τῶν προβλημάτων πού ἀνέκυψαν, ἀπεφάσισε, μέ τέσσερις διατάξεις τῆς 14ης Ἰουλίου 1980, νά ἀναβάλει τίς ἀποφάσεις του καί νά ὑποβάλει στό Δικαστήριο τά δύο ἀκόλουθα ἐρωτήματα:

«1. Λαμβάνοντας ὑπ' ὄψη τά ἄρθρα 7, 30/36 καί 106 τῆς συνθήκης καί 21 τοῦ Κανονισμοῦ (ΕΟΚ) 120/67 τῆς 13ης Ἰουνίου 1967, μέ τά ὁποῖα τά Κράτη μέλη ἀναλαμβάνουν τήν ὑποχρέωση νά ἐπιτρέπουν τίς πληρωμές τίς σχετικές μέ τίς συναλλαγές τῶν ἐμπορευμάτων πού εὑρίσκονται σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία στό νόμισμα τοῦ Κράτους μέλους ὅπου ἔχει τήν κατοικία του ὁ πιστωτής καί τά ἄρθρα 9, 10, 13 καί 30/36 τῆς συνθήκης, περί ἐλεύθερης κυκλοφορίας τῶν ἐμπορευμάτων στίς ἐνδοκοινοτικές συναλλαγές, οἱ προαναφερθεῖσες διατάξεις συμβιβάζονται μέ τήν ρύθμιση τοῦ ἰταλικοῦ κράτους περί τῆς ὁποίας τά ἄρθρα 1, 3 καί 4 τοῦ νόμου 1126 τῆς 20ῆς Ἰουλίου 1952, 2 τοῦ decreto legge 476 τῆς 6ης Ἰουνίου 1956 πού κατέστη ὁ νόμος 786 τῆς 25ης Ἰουλίου 1956 καί 2 τοῦ decreto ministeriale τῆς 20ῆς Ἰανουαρίου 1973 — καί ἡ ρύθμιση αὐτή, ἔχοντας ὡς ἀποτέλεσμα νά ἀποτρέπει τόν ἰταλό εἰσαγωγέα ἀπό τήν ἐπιλογή τῆς πλέον κατάλληλης στιγμῆς γιά τήν διάθεση στήν κατανάλωση, δέν καταλήγει σέ μέτρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός τελωνειακό δασμό — ὅταν ἑρμηνεύεται κατά τήν ἔννοια ὅτι ἐπιτρέπεται στήν Amministrazione del Commercio con l'Estero (διεύθυνση ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου) ν' ἀπαγγέλλει τήν κατάπτωση τῆς ἐγγυήσεως, ἡ σύσταση τῆς ὁποίας ἐπιβάλλεται σ' ἐκεῖνον πού εἰσάγει στήν Ἰταλία ἐμπορεύματα, πού εὑρίσκονται σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία ἐντός τῆς Κοινότητος, γιά νά δυνηθεῖ νά ἀποκτήσει τό ἀναγκαῖο συνάλλαγμα πρός προπληρωμή ἐναντι ἐγγράφων, ἐν ἀναφορᾶ πρός τήν ἡμερομηνία στήν ὁποία «ἐθνικοποιοῦνται» τά ἐμπορεύματα παρά πρός ἐκείνη κατά τήν ὁποία τά ἐμπορεύματα ἔφθασαν στό ἐθνικό ἔδαφος, ἄν ληφθεῖ ὑπ' ὄψη τό ἐξαιρετικά σύντομο, σέ σχέση μέ τήν ἡμερομηνία τῆς πληρωμῆς σέ συνάλλαγμα χρονικό διάστημα μέσα στό ὁποῖο πρέπει νά πραγματοποιηθεῖ ἡ διαδικασία τοῦ ἐκτελωνισμοῦ;

2. Λαμβάνοντας ὑπόψη τά ἄρθρα 7, 9, 10, 13 καί 30/36 τῆς συνθήκης, περί ἐλεύθερης κυκλοφορίας τῶν ἐμπορευμάτων καί 13, 15 καί 18 τοῦ κανονισμοῦ (ΕΟΚ) 120/67 τῆς 13ης Ἰουνίου 1967, ὅπως ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, περί κοινῆς ὀργανώσεως τῆς γεωργικῆς ἀγορᾶς καί περί τοῦ συστήματος τῶν εἰσφορῶν, οἱ προαναφερθεῖσες διατάξεις συμβιβάζονται μέ τήν ρύθμιση τοῦ ἰταλικοῦ κράτους περί τῆς ὁποίας τά ἄρθρα 1, 3 καί 4 τοῦ νόμου 1126 τῆς 20ῆς Ἰουλίου 1952, 2 τοῦ decreto legge 476 τῆς 6ης Ἰουνίου 1956 πού κατέστη ὁ νόμος 786 τῆς 25ης Ἰουλίου 1956 καί 2 τοῦ decreto ministeriale τῆς 20ῆς Ἰανουαρίου 1973 — καί ἡ ρύθμιση αὐτή ἔχοντας ὡς ἀποτέλεσμα νά ἀποτρέπει τόν ἰταλό εἰσαγωγέα ἀπό τήν ἐπιλογή τῆς πλέον κατάλληλης στιγμῆς γιά τήν διάθεση στήν κατανάλωση, δέν καταλήγει, λαμβάνοντας ὁμοίως ὑπ' ὄψη τό εὐνοϊκότερο καθεστώς των κοι-

νοτικῶν εἰσφορῶν, σέ μέτρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικό περιορισμό ἤ σέ φόρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός τελωνειακό δασμό — ὅταν ἑρμηνεύεται κατά τήν ἔννοια ὅτι ἐπιτρέπεται στήν Amministrazione del Commercio con l'Estero νά ἀπαγγέλλει τήν κατάπτωση τῆς ἐγγυήσεως, ἡ σύσταση τῆς ὁποίας ἐπιβάλλεται σ'ἐκεῖνον πού εἰσάγει στήν Ἰταλία ἐμπορεύματα καί γεωργικά προϊόντα προελεύσεως τρίτων χωρῶν πού ὑπάγονται στό σύστημα τῶν εἰσφορῶν γιά νά δυνηθεῖ νά ἀποκτήσει τό ἀναγκαῖο συνάλλαγμα γιά τήν προπληρωμή ἔναντι ἐγγράφων, ἐν ἀναφορᾷ πρός τήν ἡμερομηνία στήν ὁποία "ἐθνικοποιοῦνται" τά ἐμπορεύματα, παρά πρός ἐκείνη κατά τήν ὁποία τά ἐμπορεύματα ἔφθασαν στό ἐθνικό ἔδαφος, ἄν ληφθεῖ ὑπ' ὄψη τό ἐξαιρετικά σύντομο, σέ σχέση μέ τήν ἡμερομηνία πληρωμῆς σέ συνάλλαγμα, χρονικό διάστημα μέσα στό ὁποῖο πρέπει νά πραγματοποιηθεῖ ἡ διαδικασία τοῦ ἐκτελωνισμοῦ;»

Οἱ τέσσερις διατάξεις παραπομπῆς ἐπρωτοκολλήθησαν στή γραμματεία τοῦ Δικαστηρίου στίς 23 Ὀκτωβρίου 1980.

Τό Δικαστήριο μέ διάταξη τῆς 17ης Δεκεμβρίου ἀποφάσισε τήν ἕνωση τῶν διαφόρων αὐτῶν ὑποθέσεων πρός συνεκδίκαση καί ἔκδοση κοινῆς ἀποφάσεως.

Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 20 τοῦ Πρωτοκόλλου περί τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Δικαστηρίου ΕΟΚ, κατέθεσαν ἔγγραφες προτάσεις οἱ ἐνάγουσες στίς κύριες δίκες ἐκπροσωπούμενες ἀπό τό δικηγόρο Nicola Catalano, ἡ ἰταλική κυβέρνηση, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν Ennio Viola, avvocato dello stato (δικηγόρο τοῦ κράτους) καί ἡ Ἐπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τούς Rolf Wägenbaur νομικό σύμβουλο τῆς Ἐπιτροπῆς Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, ἐπικουρούμενο ἀπό τόν Giuliano Marenco μέλος τῆς νομικῆς ὑπηρεσίας.

Τό Δικαστήριο, κατόπιν ἐκθέσεως τοῦ εἰσηγητοῦ δικαστοῦ καί μετ'ἀκρόαση τοῦ γενικοῦ εἰσαγγελέως, ἀπεφάσισε τήν ἔναρξη τῆς προφορικῆς διαδικασίας χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή ἀποδείξεων.

II — Ἔγγραφες παρατηρήσεις πού κατετέθησαν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Δικαστηρίου

A — Παρατηρήσεις τῶν ἐναγουσῶν στίς κύριες δίκες

Οἱ ἐνάγουσες στίς κύριες δίκες, πρίν ἀσχοληθοῦν μέ τά ἐρωτήματα πού ὑπέβαλε τό tribunale civile di Roma, ὑπενθυμίζουν ὅτι τά ἐρωτήματα αὐτά ἀφοροῦν ὁμοίως καί ἄλλες δικαστικές διαφορές καί ἔδωσαν λαβή σέ ἀντιφατικές ἀποφάσεις τοῦ corte d'appello di Roma καί τοῦ corte suprema di cassazione.

Οἱ ἐνάγουσες στίς κύριες δίκες ἐδήλωσαν σχετικά μέ αὐτό ὅτι τίς ἀπασχολεῖ πολύ τό γεγονός ὅτι ὄχι μόνο τό tribunale civile di Roma εἶχε ἀρνηθεῖ νά θέσει τό ζήτημα ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου μέ τήν αἰτιολογία ὅτι τό ἐρώτημα δέν ἦταν οὐσιῶδες — πράγμα γιά τό ὁποῖο εἶχε εἰδοποιηθεῖ ἡ Ἐπιτροπή — ἀλλά καί τό πρῶτο τμῆμα τοῦ corte suprema di cassazione εἶχε ὁμοίως ἀρνηθεῖ νά φέρει τό ζήτημα ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου μέ τήν αἰτιολογία ὅτι δέν ὑπῆρχε στήν προκειμένη περίπτωση «τό νομικό ἔρεισμα αὐτό καθ' ἑαυτό γιά νά ἀντιμετωπισθεῖ ἡ ὕπαρξη θέματος ἑρμηνείας πρός ὑποβολή στό Δικαστήριο τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων. Πράγματι, πρέπει νά ληφθεῖ ὑπ' ὄψη ἐν προκειμένω ἡ σαφής διάκριση μεταξύ ἑρμηνείας καί ἐφαρμογῆς τῶν κοινοτικῶν κανόνων».

Ἔτσι οἱ κανόνες τῶν ὁποίων ἔγινε ἐπίκληση στήν ὑπόθεση πού ἤχθη ἐνώπιον τοῦ corte suprema di cassazione δέν προκάλεσαν κατά τό δικαστήριο αὐτό «καμμία ἀμφιβολία ἀπό τήν πλευρά τῆς ἑρμηνείας τους, ὥστε πρόκειται ἁπλῶς περί ἐπιλύσεως προβλήματος ἀσυμβίβαστου προγενέστερων ἐσωτερικῶν κανόνων πρός τήν κοινοτική ρύθμιση, καί τό ὁποῖο εἶναι σχετικό ὄχι μέ τήν ἑρμηνεία τοῦ ἐν λόγω δικαίου ἀλλά μέ τήν ἐφαρμογή του».

Οἱ ἐνάγουσες στίς κύριες δίκες, πρίν ἐξετάσουν τά ἐρωτήματα πού διετύπωσε ὁ δικαστής τῆς παραπομπῆς, ἔχουν τή γνώμη ὅτι ὅσον ἀφορᾶ τήν ἑρμηνεία τοῦ ὅρου «εἰσαγωγή» πρέπει νά ἐφαρμοσθεῖ ἡ «συνετή νομολογία» τοῦ corte suprema di cassazione καί ἰδιαίτερα ἡ ἀπόφαση 674 πού ἔχει ἐκδοθεῖ στίς 10 Μαρτίου 1976, Giust. Civ. 1971, I, 1906 μέ τήν ὁποία ἐδέχθη ὅτι «ὅταν νομοθετική διάταξη ἐπιδέχεται πολλές ἑρμηνεῖες ἀπό τίς ὁποῖες ἡ μία τῆς προσδίδει ἀντισυνταγματική σημασία, ἡ ἀμφιβολία δέν εἶναι παρά ἐπιφανειακή καί πρέπει νά ὑπερπηδηθεῖ καί τό πρόβλημα νά ἐπιλυθεῖ δίνοντας στή διάταξη ἑρμηνεία σύμφωνη μέ τό Σύνταγμα καί τούς συνταγματικούς νόμους». Ἡ ἀνωτέρω νομολογία πρέπει νά ἐφαρμοσθεῖ ὅταν πρόκειται περί τῆς σχέσεως μεταξύ τοῦ ἐθνικοῦ κανόνα καί τῶν κοινοτικῶν κανόνων ἀφοῦ οἱ τελευταῖοι πρέπει νά ὑπερισχύουν τοῦ ἐθνικοῦ κανόνα κατά τόν ἴδιο τρόπο πού οἱ συνταγματικοί κανόνες πρέπει ἐντός τῆς ἐσωτερικῆς ἰταλικῆς ἔννομης τάξεως νά ὑπερισχύουν τῶν συνήθων νόμων.

Κατά τίς ἐνάγουσες στίς κύριες δίκες, οἱ ἰταλικές νομοθετικές διατάξεις δέν δύνανται νά θεωρηθοῦν ὡς ἀσυμβίβαστες πρός οἱαδήποτε διάταξη τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου, κατά τό μέτρο πού νοεῖται ὡς «εἰσαγωγή» ἡ οὐσιαστική ἄφιξη τῶν εἰσαγόμενων ἐμπορευμάτων στό ἐθνικό ἔδαφος. Ἀντιθέτως, ἄν ὡς «εἰσαγωγή» νοεῖται ὁ ἐκτελωνισμός τῶν ἐν λόγω ἐμπορευμάτων, εἶναι ἀναμφισβήτητο ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἰταλική διάταξη εἶναι ἀσυμβίβαστη πρός τίς θεμελιώδεις κοινοτικές ἀρχές.

Οἱ ἐνάγουσες στίς κύριες δίκες ἄν καί ἀναγνωρίζουν ὅτι τό Δικαστήριο δέν εἶναι ἁρμόδιο γιά νά ἑρμηνεύσει τό ἐθνικό δίκαιο, θεωροῦν ὅτι θά ἠδύνατο νά τοῦ εἶναι χρήσιμο νά γνωρίζει τίς δυνατές ἑρμηνεῖες τῶν ἐθνικῶν κανόνων τῶν ὁποίων καταγγέλλεται τό ἀσυμβίβαστο πρός τίς διατάξεις τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου, ὥστε νά δυνηθεῖ νά προσδιορίσει καλύτερα τήν ἔκταση τῶν κοινοτικῶν διατάξεων τῶν ὁποίων γίνεται ἐπίκληση.

Οἱ ἐνάγουσες στίς κύριες δίκες ἔπειτα ἀπό αὐτές τίς προκαταρκτικές παρατηρήσεις, ἀσχολοῦνται μέ τήν ἐξέταση τῶν δύο ἐρωτημάτων πού ὑπέβαλε ὁ παραπέμπων δικαστής διευκρινίζοντας ὅτι ἡ σύγκρουση μεταξύ ἰταλικῆς ἐθνικῆς ρυθμίσεως καί κοινοτικῆς ρυθμίσεως ὑπάρχει τόσο στήν περίπτωση εἰσαγωγῆς ἐμπορευμάτων προελεύσεως ἄλλων Κρατῶν μελῶν ὅσο καί τῆς εἰσαγωγῆς ἐμπορευμάτων προελεύσεως τρίτων χωρῶν καί ὅτι ἡ σύγκρουση αὐτή «ἐξετάζεται τόσο ἀπό τήν πλευρά τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν καί τῶν μέτρων ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος ὅσο καί ἀπό τήν ἄποψη τῆς ἀπαγορεύσεως εἰσπράξεως φόρων ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός τελωνειακούς δασμούς».

Ἐπί τοῦ πρώτου ἐρωτήματος

Οἱ ἐνάγουσες στίς κύριες δίκες ἐννοοῦν νά ὑπογραμμίσουν ὅτι ὁ παραπέμπων δικαστής δέν ἐζήτησε ἀπό τό Δικαστήριο οὔτε νά ἑρμηνεύσει ἐθνικούς κανόνες οὔτε νά ἀποφανθεῖ ἐπί ἐνδεχόμενου ἀσυμβιβάστου μεταξύ ἐθνικῶν καί κοινοτικῶν κανόνων, ἀλλά ὑπέβαλε πρός τό Δικαστήριο μόνο ἐρωτήματα ἑρμηνείας ἐν ὄψει τῶν ὁποίων ὁ ἴδιος θά δυνηθεῖ νά ἐφαρμόσει ἤ νά μήν ἐφαρμόσει τούς ἐθνικούς κανόνες.

Οἱ ἐνάγουσες στίς κύριες δίκες, θεωρώντας ὅτι ἔχουν ὀλίγα νά προσθέσουν στήν «ἄφθονη, σαφή καί ἀντικειμενική αἰτιολογία τῶν διατάξεων παραπομπῆς», ἐπιμένουν κυρίως στά ἀκόλουθα τρία σημεῖα:

— πρῶτον, δέν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία ὅτι «ἡ ἐπιβολή τῆς καταπτώσεως τῆς ἐγγυήσεως ὡς ποινῆς γιά κάθε καθυστέρηση τοῦ ἐκτελωνισμοῦ ἀποθαρρύνει τίς εἰσαγωγές» τόσο μᾶλλον πού ἀρκεῖ, γιά τήν ἐξυπηρέτηση τῶν νομισματικῶν σκοπῶν οἱ ὁποῖοι ἐπιδιώκονται στήν προκειμένη περίπτωση, ἡ διασφάλιση ὅτι ἡ πράξη γιά τήν ὁποία ἐδόθη ἡ ἄδεια ἀποκτήσεως συναλλάγματος οὔτε πλασματική εἶναι οὔτε ἀφύσικα καθυστερεῖ· ἕνα τέτοιο ἀποτρεπτικό ἀποτέλεσμα ἔχει ἀσφαλῶς ἔκταση ἀνάλογη μέ ἐκείνη τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν στό ἐμπόριο ὅπως προκύπτει ἀπό τήν νομολογία τοῦ Δικαστηρίου·

— δεύτερον, δέν δύναται ὡσαύτως νά ἀμφισβητηθεῖ ὅτι ὑπάρχει παράβαση τῆς χωρίς ὅρους ὑποχρεώσεως τοῦ ἄρθρου 106 τῆς συνθήκης, ἀφοῦ ἡ χορήγηση τοῦ συναλλάγματος συνοδεύεται ἀπό ὅρο δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐγγύηση ἴση πρός 5 % θά καταπέσει σέ περίπτωση καθυστερήσεως, ὄχι τῆς ἐμπορικῆς πράξεως γιά τήν ὁποία ἐχορηγήθη τό συνάλλαγμα, ἀλλά τοῦ ἐκτελωνισμοῦ τῶν ἐμπορευμάτων πού ἔχουν ἤδη εἰσαχθεῖ·

— τρίτον, κατά τό μέτρο πού ἡ καθυστέρηση, ὄχι τῆς εἰσαγωγῆς ἀλλά τοῦ ἐκτελωνισμοῦ, ἐπισύρει αὔξηση κατά 5 % τοῦ κόστους εἰσαγωγῆς τοῦ ἐμπορεύματος πού εὑρίσκεται σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία ἐντός τῆς κοινῆς ἀγορᾶς, εἶναι δύσκολο νά ἀρνηθεῖ κανείς ὅτι μιά τέτοια συνέπεια «συγκεκριμενοποιεῖται σέ φόρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός τελωνειακό δασμό καί συνιστᾶ διάκριση ἀντίθετη πρός τήν θεμελιώδη διάταξη τοῦ ἄρθρου 7 τῆς συνθήκης ΕΟΚ».

Ἐπί τοῦ δευτέρου ἐρωτήματος

Κατά τίς ἐνάγουσες στίς κύριες δίκες «ἡ ἐμπεριστατωμένη καί βαθειά ἀνάλυση τοῦ προβλήματος πού ἀναφέρεται στίς διατάξεις περί παραπομπῆς δέν ἔχει ἀνάγκη νά σχολιασθεῖ ἰδιαίτερα καί ἀκόμα λιγότερο νά παραφρασθεῖ». Περιορίζονται στήν συμπλήρωση τῆς ἀπόψεως τοῦ παραπέμποντος δικαστοῦ μέ συγκεκριμένο παράδειγμα πού συνέβη στήν ἑταιρία Carapelli.

Οἱ ἐνάγουσες στίς κύριες δίκες ζητοῦν ἐν συμπεράσματι ἀπό τό Δικαστήριο νά «διευκρινίσει καί προσδιορίσει τήν ἔκταση τῶν κοινοτικῶν διατάξεων τῶν ὁποίων ἔγινε ἐπίκληση, σχετικά τόσο μέ τήν περίπτωση τῆς εἰσαγωγῆς ἀπό Κράτη μέλη τῆς Κοινότητος ἐμπορευμάτων, τά ὁποῖα εὑρίσκονται σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία ἐντός τῆς κοινῆς ἀγορᾶς ὅσο καί μέ ἐκείνη τῆς εἰσαγωγῆς ἀπό τρίτη χώρα, ὥστε νά ἐπιτρέψει στόν παραπέμποντα δικαστή νά διαπιστώσει ἄν οἱ διατάξεις αὐτές συμβιβάζονται ἤ ὄχι πρός τούς ἐθνικούς κανόνες πού περιέχονται στά ἄρθρα 1, 3 καί 4 τοῦ νόμου 1126 τῆς 20ῆς Ἰουλίου 1959 καί 2 τοῦ decreto legge 476 τῆς 6ης Ἰουνίου 1956· καί ν' ἀποφανθεῖ ἰδιαίτερα ἄν δύνανται νά ἔχουν τά ἀποτελέσματα (στή μία ἤ στήν ἄλλη περίπτωση ἤ καί στίς δύο) μέτρου ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός προσοτικούς περιορισμούς καί φόρων ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός τελωνειακούς δασμούς ἤ, τουλάχιστον, νά συνιστοῦν παράβαση, ὑπό τήν μιά ἤ τήν ἄλλη μορφή, τῶν κοινοτικῶν διατάξεων τῶν ὁποίων ἔγινε ἐπίκληση· νά προσδιορίσει, ἄν τό κρίνει σκόπιμο, ἄν ὑπάρχει ἤ ὄχι ἀσυμβίβαστο μεταξύ τῶν ἐθνικῶν κανόνων καί τῶν κοινοτικῶν διατάξεων σέ συνάρτηση μέ τήν ἑρμηνεία τῶν ἐθνικῶν κανόνων καί, ἰδιαίτερα, μέ τήν ἔννοια πού πρέπει νά δοθεῖ

στόν ὅρο "εἰσαγωγή" πού ἀναφέρεται σ' αὐτούς τούς κανόνες».

Β — Παρατηρήσεις τῆς ἰταλικῆς κυβερνήσεως

Ἡ *ἰταλική κυβέρνηση* ὑπενθυμίζει κατ' ἀρχήν τήν ἐθνική ρύθμιση πού ἐφαρμόζεται στίς τέσσερις διαφορές πού ἀποτελοῦν τό ἀντικείμενο τῶν κυρίων δικῶν καί ὑπογραμμίζει ὅτι ἐξ αἰτίας τοῦ ἰδιαίτερου νομισματικοῦ καθεστῶτος «οὐδόλως ἐλεύθερου καί ἀνεξέλεγκτου» οἱ διεθνεῖς ἐμπορικές συναλλαγές ὑπόκεινται σέ κανόνες τόσο ἀπό ἐμπορικῆς ὅσο καί νομισματικῆς ἀπόψεως. Ἀπό τήν τελευταία αὐτή ἄποψη, δηλαδή τῆς ἀγορᾶς ἐμπορευμάτων στό ἐξωτερικό, ἡ προθεσμία ἐκτελέσεως τῶν διαδικασιῶν τῆς εἰσαγωγῆς ἔχει ἐπικρατέστερο ἤ ἀποκλειστικό νομισματικό χαρακτήρα. Προκύπτει ἀπό αὐτό ὅτι «ἡ προθεσμία κάθε εἰσαγωγῆς ἱκανοποιεῖ τό συμφέρον πού ἔχει τό κράτος στό νά χρησμοποιηθεῖ τό προβλεπόμενο συνάλλαγμα ἀποκλειστικά γιά τήν πράξη γιά τήν ὁποία ἐχορηγήθη καί, κατά συνέπεια, ἔχει προορισμό νά ἐπιτρέψει ὥστε νά ἀποφευχθεῖ μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου (ἄν καμμία προθεσμία εἰσαγωγῆς δέν ἔχει προβλεφθεῖ) ἡ χρησιμοποίηση τοῦ συναλλάγματος γιά κερδοσκοπία, σκοπό διάφορο ἀπό ἐκεῖνο τῆς πληρωμῆς τῶν εἰσαγόμενων ἐμπορευμάτων». Ἔτσι, μέ αὐτή τήν ρύθμιση, ὁ ἰταλός νομοθέτης, ἀπεφάσισε ὅτι ἡ κανονική ἐκτέλεση, ἐντός τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας, τῆς ὑποχρεώσεως εἰσαγωγῆς «ἀποτελεῖ τήν νόμιμη ἀπόδειξη τῆς κανονικῆς ἐκτελέσεως τῆς ὑποχρεώσεως χρησιμοποιήσεως τοῦ συναλλάγματος πού ἐχορηγήθη ἀποκλειστικά γιά τόν ἐπιδιωκόμενο σκοπό».

Ἐπί τοῦ πρώτου ἐρωτήματος

1. Ἡ ἰταλική κυβέρνηση ὑποστηρίζει κατ' ἀρχήν ὅτι τό Δικαστήριο δέν εἶναι ἁρμόδιο γιά νά ἀποφανθεῖ ἐπί τοῦ ἐρωτήματος ἄν ἡ ἰταλική ἐθνική ρύθμιση συμβιβάζεται μέ τίς διατάξεις τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου, μέσα στό πλαίσιο προδικαστικοῦ ἐρωτήματος. Τόσο μᾶλλον πού στίς διαφορές πού ἀποτελοῦν τό ἀντικείμενο τῶν κυρίων δικῶν, τά ἐρωτήματα, πού ἔχει διατυπώσει τό tribunale di Roma, θά παρέσυραν τό Δικαστήριο σέ ἐκτίμηση διατάξεων ἐθνικοῦ δικαίου, καί τό tribunale di Roma σέ «ἄμεση ἐφαρμογή τῆς ἀποφάσεως τοῦ Δικαστήριου σέ συγκεκριμένη περίπτωση».

2. Κατά τό μέτρο πού — σύμφωνα μέ τήν ἰταλική κυβέρνηση — τό ἐρώτημα πού ὑπεβλήθη ἀποβλέπει στό νά γίνει γνωστό ἄν τά ἰταλικά ἐπίμαχα μέτρα συνιστοῦν διάκριση πού ἀσκεῖται ἐξ αἰτίας τῆς ἰθαγενείας καί μέτρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικό περιορισμό ἤ φόρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός τελωνειακό δασμό «ἡ ἀπάντηση δέν δύναται παρά νά εἶναι ἀρνητική».

2.1. Ἡ ἰταλική κυβέρνηση βασίζεται στό ἄρθρο 104 τῆς συνθήκης ΕΟΚ — πού ὁρίζει ὅτι «κάθε Κράτος μέλος ἀσκεῖ τήν ἀναγκαία οἰκονομική πολιτική γιά νά ἐξασφαλίσει τήν ἐξισορρόπηση τοῦ συνολικοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν του καί νά διατηρήσει τήν ἐμπιστοσύνη στό νόμισμά του» — γιά νά ὑποστηρίξει ὅτι τά κατακρινόμενα μέτρα τοποθετοῦνται «ἐξ ὁλοκλήρου καί ἀποκλειστικά στό πλαίσιο τῆς νομισματικῆς πολιτικῆς» δέν ἔχουν δέ καμμία σχέση μέ τίς κοινοτικές διατάξεις πού μνημονεύονται στά ἐρωτήματα. Πράγματι, ἡ ἀπαίτηση συστάσεως ἐγγυήσεως καί ὁ ὁρισμός προθεσμίας ἐντός τῆς ὁποίας τά ἐμπορεύματα, πού ἡ ἀπόκτησή τους γίνεται μέ χορηγούμενο ἀπό τό κράτος συνάλλαγμα καί τά ὁποῖα προπληρώνονται ἐν σχέσει μέ τήν ἡμερομηνία εἰσαγωγῆς, πρέπει νά ὑποβάλλονται στίς διατυπώσεις εἰσαγωγῆς ἔχουν προορισμό τήν ἐξισορρόπηση τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν, διότι ἡ ἔλλειψη τέτοιων μέτρων δύναται νά ἐπιτρέψει κερδοσκοπία σέ βάρος τῆς ἰταλικῆς λιρέττας.

Ἐξ ἄλλου, ἡ προθεσμία πού προβλέπεται κατ' αὐτό τόν τρόπο ἔχει περιορισθεῖ στό ἀπαραίτητο, δηλαδή στόν ἀναγκαῖο γιά

τήν εἰσαγωγή χρόνο καί ἀναφέρεται στήν εἰσαγωγή καί ὄχι στήν ἄφιξη τῶν ἐμπορευμάτων στό ἰταλικό ἔδαφος, διότι τό συνάλλαγμα χορηγεῖται γιά τήν εἰσαγωγή τῶν ἐμπορευμάτων.

Ἄν δέν ὑπῆρχε αὐτή ἡ δέσμευση οἱ ἐπιχειρηματίες θά εἶχαν τήν δυνατότητα νά ἐκτρέψουν τά ἐμπορεύματα πρός ἄλλο κράτος, χωρίς νά προβοῦν προηγουμένως στίς διατυπώσεις εἰσαγωγῆς καί συνεπῶς χωρίς νά εἶναι ὑποχρεωμένοι νά προβοῦν σε καμμιά διατύπωση ἐξαγωγῆς, ἀποφεύγοντας ἔτσι τό νομισματικό ἔλεγχο τῶν ἐν λόγω πράξεων. Μιά τέτοια δυνατότης συνεπάγεται «σοβαρή ἀναστάτωση τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν» διότι τό συνάλλαγμα θά εἶχε διατεθεῖ χωρίς πραγματική εἰσαγωγή ἐμπορευμάτων στήν Ἰταλία.

2.2. Τά ἐπίμαχα μέτρα δέν παραβιάζουν κατά τήν ἰταλική κυβέρνηση, οὔτε τήν ἀρχή τῆς ἀπαγορεύσεως διακρίσεων πού προκύπτει ἀπό τό ἄρθρο 7 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, κυρίως διότι τά μέτρα αὐτά «δέν ἐμπίπτουν στό πεδίο ἐφαρμογῆς τῆς συνθήκης» δεδομένου ὅτι δέν ὑπάρχει καμμιά διάταξη κοινοτικοῦ δικαίου πού νά ρυθμίζει τήν κατοχή συναλλάγματος ἀπό ὑπηκόους τῶν Κρατῶν μελῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος κατά τρόπο διάφορο σέ σχέση μέ τό καθεστώς τοῦ ἰταλικοῦ κράτους.

Ἀκόμα καί ἄν γίνει δεκτό ὅτι τά ἐπίμαχα μέτρα ἐφαρμόζονται πράγματι σέ πεδίο πού ἐξαρτᾶται ἀπό τήν συνθήκη, δέν δύναται νά γίνει λόγος περί διακρίσεως ἀφοῦ τό decreto legge 476 τῆς 6ης Ἰουνίου 1956 περιλαμβάνει «τά φυσικά πρόσωπα ξένης ὑπηκοότητος καί τούς ἀπάτριδες πού διαμένουν στό ἔδαφος τῆς δημοκρατίας, περιοριστικῶς γιά τήν ἐπικερδή δραστηριότητα πού ἀσκοῦν ἐντός τῆς ἐπικρατείας καί προβλέπει τήν ἴδια διάταξη γιά τά νομικά πρόσωπα· κατά συνέπεια, ἡ ἀπόλυτη ἰσότης μεταχειρίσεως εἶναι πρόδηλη.

Κατά τόν παραπέμποντα δικαστή ὑπάρχει ὁμοίως διάκριση κατά τήν ἔννοια ὅτι ὁ ἰταλός εἰσαγωγεύς βρίσκεται σέ μειονεκτική θέση ἐν σχέσει μέ τούς εἰσαγωγεῖς τοῦ ἴδιου ἐμπορεύματος σέ ἄλλα Κράτη μέλη καί — μόνο ὅσον ἀφορᾶ τήν ὑπόθεση 207/80, λαμβάνοντας ὑπ' ὄψη τό σύστημα τῶν κοινοτικῶν εἰσφορῶν πού ἔχουν θεσπισθεῖ ἀπό τόν κανονισμό 120/67 — κατά τήν ἔννοια ὅτι ὁ ἰταλός εἰσαγωγεύς δέν δύναται νά καθυστερήσει τήν εἰσαγωγή μέχρι τήν ἡμέρα πού κοινοτική εἰσφορά θά εἶχε μικρότερη ἐπίπτωση.

Ἡ ἰταλική κυβέρνηση ἔχει τήν γνώμη ὅτι πρέπει νά δοθεῖ ἀρνητική ἀπάντηση στά δυό αὐτά ἐρωτήματα. Ἡ ἰταλική κυβέρνηση ὑποστηρίζει, εἰδικότερα ὅσον ἀφορᾶ τή διάκριση σέ σχέση μέ αὐτούς πού εἰσάγουν σέ ἄλλα Κράτη μέλη, ὅτι ἡ διάκριση δέν δύναται νά ἐκτιμηθεῖ — παρά σχετικά μέ γεγονός πού πραγματοποιεῖται ἐπί τοῦ ἐθνικοῦ ἐδάφους καί ὄχι σέ σχέση μέ τήν κατάσταση πού ἐπικρατεῖ σέ ἄλλο Κράτος μέλος, διότι τό ἀντίθετο «θά εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα νά ὑποτάξει τήν ἔννομη τάξη Κράτους μέλους σέ ἐκείνη τῶν ἄλλων Κρατῶν μελῶν κατά ἀρνητική ἔννοια».

Τό σύνολο ὅμως τῶν διατάξεων τῆς συνθήκης καί ἰδιαίτερα τό ἄρθρο 3, ἐπιτρέπει τήν διαπίστωση ὅτι κάθε Κράτος μέλος ἔχει τήν ἐλευθερία νά θεσπίζει τήν ἔννομη τάξη του μέ μόνο περιορισμό τήν ὑποχρέωση ν' ἀποφεύγει τήν ἐνδεχόμενη σύγκρουση μέ τίς κοινοτικές διατάξεις· ἡ ἰταλική κυβέρνηση ὑπό αὐτές τίς προϋποθέσεις ὑποστηρίζει ὅτι οἱ διατάξεις γιά τίς ὁποῖες πρόκειται δέν συνεπάγονται καμμιά διάκριση λόγω ἰθαγενείας.

2.3. Ἀκόμα καί ἄν ἡ διάταξη τοῦ ἄρθρου 104 ἀπεδεικνύετο «κατά τρόπο παράλογο» ἀνεπαρκής γιά ν' ἀποκλείσει τήν κατάταξη τοῦ ἐρωτήματος στό πεδίο ἐφαρμογῆς τῶν

ἄρθρων 30 καί 13 τῆς συνθήκης, ὁ ἀποκλεισμός αὐτός προκύπτει ἀπό τό ἄρθρο 36.

Πράγματι τό ἄρθρο αὐτό ἐπιτρέπει περιοριστικά μέτρα τῆς ἐλεύθερης κυκλοφορίας τῶν ἐμπορευμάτων ὅταν δικαιολογοῦνται ἰδιαίτερα ἀπό λόγους δημοσίας τάξεως καί δέν ἀποτελοῦν οὔτε μέσο αὐθαιρέτων διακρίσεων, οὔτε συγκεκαλυμμένο περιορισμό στό ἐμπόριο μεταξύ Κρατῶν μελῶν. Ἡ ἔννοια τῆς δημοσίας τάξεως παραπέμπει στά θεμελιώδη συμφέροντα τοῦ κράτους ὅπως τό προσδιόρισε τό Δικαστήριο στήν ἀπόφασή του τῆς 23ης Νοεμβρίου 1978 (Regina/Thompson, 7/78 Rec. σ. 2247).

Ἐπίσης, ἀκόμα καί σ' αὐτή τήν περίπτωση οἱ ἐπίμαχες ἐθνικές διατάξεις δικαιολογοῦνται ἀπό τήν ἀνάγκη διασφαλίσεως τῆς δημοσίας τάξεως, ἀφοῦ τά ἐν λόγω μέτρα ἐξ αἰτίας τοῦ νομισματικοῦ τους χαρακτήρα πρέπει νά θεωρηθοῦν ὅτι ἀφοροῦν θεμελιώδη συμφέροντα τοῦ ἰταλικοῦ κράτους. Ἐξ ἄλλου, ἡ ρύθμιση αὐτή δέν ἀποτελεῖ οὔτε μέσο αὐθαίρετων διακρίσεων — διότι ἀφορᾶ ὅλες τίς εἰσαγωγές — οὔτε συγκεκαλυμμένο περιορισμό στό ἐμπόριο μεταξύ Κρατῶν μελῶν — διότι δέν ἀφορᾶ τό γεγονός τῆς εἰσαγωγῆς αὐτό καθαυτό ἀλλά ἐκεῖνο, διάφορο, τῆς ἀντικανονικῆς ἐκπληρώσεως τῆς ὑποχρεώσεως εἰσαγωγῆς ἐντός ὁρισμένης προθεσμίας· τουναντίον εἶναι ἀναγκαία καί πρόσφορη γιά τήν πραγμάτωση τοῦ σκοποῦ πού ἔχει τεθεῖ.

Ἔτσι, οἱ ἐπίμαχες ἐθνικές διατάξεις, ὄχι μόνο δέν ἀποτελοῦν ποσοτικό περιορισμό στήν ἐλεύθερη κυκλοφορία, ἀλλά οὔτε καί ἀποτελοῦν μέτρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος. Πράγματι, ἀκόμα καί ἄν τά μέτρα αὐτά ἠδύναντο νά ἔχουν ὡς ἀνώμαλη συνέπεια τήν πρόκληση ποσοτικῶν περιορισμῶν στίς συναλλαγές, δέν εἶναι ἐν τούτοις ἀντίθετα πρός τό ἄρθρο 30 τῆς συνθήκης, πρῶτον, λαμβάνοντας ὑπ' ὄψη τό πεδίο ἐφαρμογῆς τους πού εἶναι διάφορο ἀπό τό πεδίο τοῦ ἐμπορίου ἐμπορευμάτων μεταξύ Κρατῶν μελῶν, δεύτερον, διότι «δέν ὑπερβαίνουν τά ὅρια ἐκείνου πού εἶναι ἀναγκαῖο καί πρόσφορο γιά τήν πραγμάτωση τοῦ σκοποῦ στόν ὁποῖο ἀποβλέπει ἡ διάταξη». Ὁ σκοπός αὐτός πού συνίσταται στή διασφάλιση τοῦ συμφέροντος πού ἔχει τό κράτος στήν ἐξισορρόπηση τοῦ ἰσοζυγίου των πληρωμῶν δέν θά ἠδύνατο νά πραγματοποιηθεῖ ἄν δέν εἶχε ληφθεῖ οἱοδήποτε ἀναγκαστικό μέτρο ὅπως τό ἐπίμαχο.

2.4. Ἡ ἰταλική κυβέρνηση ὑποστηρίζει ὁμοίως ὅτι οἱ ἐπίμαχες ἐθνικές διατάξεις δέν εἶναι ἀντίθετες πρός τό ἄρθρο 106 τῆς συνθήκης ΕΟΚ διότι οἱ εἰσαγωγές πληρώνονται σέ δολλάρια ΗΠΑ, συνεπῶς, σέ νόμισμα διάφορο ἀπό αὐτό τοῦ τόπου ὅπου κατοικεῖ κάθε πιστωτής (ἐξαιρέσει τῆς εἰσαγωγῆς γιά τήν ὁποία πρόκειται στήν ὑπόθεση 207/80).

2.5. Τέλος, ἡ ἰταλική κυβέρνηση ὑποστηρίζει ὅτι τά ἐπίμαχα μέτρα δέν ἀποτελοῦν οὔτε φόρους ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός τελωνειακό δασμό.

Κατ' αὐτή, τό ἐρώτημα — πού δέν ἰσχύει παρά γιά τήν ὑπόθεση 206/80 — δέν τίθεται στήν προκειμένη περίπτωση διότι τά ἐπίμαχα μέτρα δέν βαρύνουν ἐμπόρευμα ἀλλά ἀποτελοῦν τήν κύρωση τῆς μή ἐκπληρώσεως μιᾶς ὑποχρεώσεως· βαρύνουν τήν συμπεριφορά τοῦ εἰσαγωγέως ἀνεξάρτητα ἀπό τήν εἰσαγωγή. Ἡ ἰταλική νομοθεσία ἐθεσπίσθη συνεπῶς γιά νά διασφαλίσει ὄχι μόνο τήν εἰσαγωγή τῶν ἐμπορευμάτων ἀλλά ἐπίσης τήν εἰσαγωγή ἐντός ὁρισμένης προθεσμίας. Ἀνταποκρίνεται ἔτσι στήν κοινοτική ἀπαίτηση τῆς ἐλεύθερης κυκλοφορίας τῶν ἐμπορευμάτων.

Κατά συνέπεια, ἡ μεταβολή τῆς τιμῆς πού προκύπτει ἀπό τήν ἐνδεχόμενη ἀπώλεια τῆς ἐγγυήσεως εἶναι συνέπεια τῆς συμπερι-

φορᾶς τοῦ εἰσαγωγέως καί δέν δύναται νά συνδεθεῖ — ἀπό τήν ἄποψη τῶν αἰτίων — μέ τήν εἰσαγωγή, ὅπως δύναται νά γίνει γιά τόν τελωνειακό δασμό. Δέν εἶναι δυνατό νά γίνεται λόγος περί φόρου ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός τελωνειακό δασμό παρά ἄν ἡ νομοθεσία γιά τήν ὁποία πρόκειται, ἐφηρμόζετο ὁμοίως σέ περίπτωση ἀναιτίου μή ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων εἰσαγωγῆς.

Ἐπί τοῦ δευτέρου ἐρωτήματος

Ἡ ἰταλική κυβέρνηση παραπέμπει γιά τά οὐσιώδη θέματα στίς παρατηρήσεις πού διετύπωσε ἐπί τοῦ πρώτου ἐρωτήματος καί ἐξετάζει ἁπλῶς τό πρόβλημα πού ἀνέκυψε σέ σχέση μέ τόν κανονισμό 120/67 τοῦ Συμβουλίου.

Κατά τήν ἰταλική κυβέρνηση, οἱ ἐπίμαχες διατάξεις δέν ἀποτελοῦν παράβαση οὔτε τοῦ κανονισμοῦ 120/67 διότι ἡ ἐπιλογή τῆς ἡμερομηνίας εἰσαγωγῆς — καί ὄχι τῆς ἡμερομηνίας κατά τήν ὁποία τό ξένο ἐμπόρευμα ὑπόκειται στίς διατυπώσεις εἰσαγωγῆς — καί τῆς ἡμερομηνίας πού προσδιορίζεται ἡ εἰσφορά εἶναι συνέπεια τοῦ τυχηροῦ ποῦ ἐνυπάρχει σέ κάθε ἐμπορική πράξη. Γι' αὐτό τό λόγο ὁ εἰσαγωγεύς προσδιορίζει ὁ ἴδιος τήν ἡμερομηνία εἰσαγωγῆς, λαμβάνοντας ὑπ' ὄψη τίς ὑποχρεώσεις πού ἀνέλαβε κατά τήν χορήγηση τοῦ συναλλάγματος. Τό γεγονός ὅτι ἡ ἡμερομηνία πού ἡ ἐπιλογή της ἔγινε μέ αὐτό τόν τρόπο, ἀντιστοιχεῖ σέ προσδιορισμό εἰσφορᾶς πού συμφέρει στόν εἰσαγωγέα, δέν δύναται νά ἔχει ὡς συνέπεια νά μεταβάλει τήν φύση τῆς ἰταλικῆς νομοθεσίας σέ φόρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός τελωνειακό δασμό. Τόσο μᾶλλον πού ἡ ἐπιλογή δέν ἐπιβάλλεται ἀπό τό κράτος, ἀφοῦ γίνεται κατά τήν στιγμή τῆς ἀγορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων στό ἐξωτερικό γιά τούς λόγους τῶν ὁποίων ἔγινε ἀνωτέρω ἐπίκληση.

Ἐξ ἄλλου, «ἡ καθυστέρηση τῆς εἰσαγωγῆς δέν καταλήγει στόν προσδιορισμό τῆς εἰσαγωγῆς κατά τήν ἡμερομηνία πού συμφέρει στόν εἰσαγωγέα, ἀφοῦ τό ποσό τῶν εἰσφορῶν εἶναι πάντα ἄδηλο γιά τό μέλλον». Ἡ καθυστέρηση τῆς εἰσαγωγῆς δέ βλάπτει τό συμφέρον τῆς Κοινότητος στήν διασφάλιση τῆς σιτοπαραγωγῆς τῶν Κρατῶν μελῶν, κατά τό μέτρο πού τό ἐν λόγω συμφέρον ἐξασφαλίζεται ἀκριβῶς μέ τό καθεστώς τῶν εἰσφορῶν.

Γ — Παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων

Ἡ *Ἐπιτροπή* ἐξετάζει κάθε ὑπόθεση χωριστά ἀλλά, στήν πραγματικότητα, ἀναπτύσσει τήν ἴδια κύρια ἐπιχειρηματολογία στίς τέσσερις περιπτώσεις, ὑποστηρίζοντας ὅτι ἡ ἐπίμαχη ἐθνική ρύθμιση ἀποτελεῖ μέτρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος. Διευκρινίζει ἁπλῶς ὅτι στίς ὑποθέσεις 209 καί 210 πού ἀφοροῦν τίς εἰσαγωγές προελεύσεως ἄλλων Κρατῶν μελῶν, ἔχουν ἐφαρμογή οἱ διατάξεις τῆς συνθήκης καί εἰδικῶς τό ἄρθρο 30 ἐνῶ στίς ἄλλες δύο ὑποθέσεις, 206 καί 207/80, πού ἀφοροῦν εἰσαγωγές προελεύσεως τρίτων χωρῶν, ἀντίστοιχα χαρουπιῶν προελεύσεως Κύπρου καί ἀραβόσιτου προελεύσεως Ἀργεντινῆς, ἐφαρμόζονται, στήν πρώτη, ὁ κανονισμός 827/68 τοῦ Συμβουλίου τῆς 28ης Ἰουνίου 1968 καί στήν δεύτερη, ὁ κανονισμός 120/67 τοῦ Συμβουλίου τῆς 13ης Ἰουνίου 1967.

Ἡ Ἐπιτροπή, ἔπειτα ἀπό ὑπόμνηση τῶν διατάξεων τῆς ἐπίμαχης ἰταλικῆς νομοθεσίας, ὑπογραμμίζει ὅτι ἡ ἐν λόγω νομοθεσία ἔδωσε λαβή σέ διάφορα παράπονα ἐκ μέρους τοῦ ἰταλοῦ εἰσαγωγέως καί, κατόπιν αὐτῶν τῶν παραπόνων, ἡ Ἐπιτροπή, μέ ἐπιστολή τῆς 13ης Αὐγούστου 1980, κίνησε μιά διαδικασία παραβάσεως κατά τῆς Ἰταλίας, διαδικασία ἡ ὁποία, κατά τήν στιγμή τῆς ὑποβολῆς τῶν προδικαστικῶν ἐρωτημάτων βρισκόταν στό στάδιο τῆς αἰτιολογημένης γνώμης.

1. Ἡ Ἐπιτροπή ὑποστηρίζει κατά κύριο λόγο ὅτι τό σύστημα τῆς τραπεζικῆς ἐγγυή-

σεως πού ἐθεσπίσθη ἀπό τήν ἰταλική νομοθεσία ἀποτελεῖ μέτρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικό περιορισμό.

Ἡ Ἐπιτροπή, ἀφοῦ παρατηρεῖ ὅτι προπληρωμές ἀποτελοῦν κανόνα στό διεθνές ἐμπόριο, θεωρεῖ ὅτι ἡ ἐπίμαχη ρύθμιση ἐπιβάλλει στούς ἐπιχειρηματίες πού διαμένουν στήν Ἰταλία εἰδικές ἐπιβαρύνσεις κατά τήν ἔννοια ὅτι ὄχι μόνον εἶναι ὑποχρεωμένοι νά ἐκπληροῦν τίς ὑποχρεώσεις πού ἐπιβάλλει τό καθεστώς αὐτό καί νά τηροῦν τίς σχετικές διαδικασίες ἀλλά ὀφείλουν πρός τούτοις νά ὑφίστανται τίς «σημαντικές οἰκονομικές ἐπιβαρύνσεις πού συνεπάγεται ἡ σύσταση χρηματικῆς ἤ τραπεζικῆς ἐγγυήσεως», πράγμα πού ἀποτελεῖ ἐπιβάρυνση ἰδιαίτερα αἰσθητή σέ περίπτωση κατασχέσεως τῆς ἐγγυήσεως λόγω ὑπερβάσεως τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας. Κατά συνέπεια, ἡ εἰσαγωγή ἐμπορευμάτων στήν Ἰταλία ἔχει γίνει δυσχερέστερη καί πλέον δαπανηρή σέ σχέση μέ τίς συναλλαγές πού γίνονται στό ἐσωτερικό ἄλλων χωρῶν μελῶν ὅπου δέν ὑφίστανται οἱ ἐν λόγω ἐπιβαρύνσεις. Συνεπῶς ἡ ρύθμιση αὐτή προβάλλει ἐμπόδια στίς εἰσαγωγές στήν Ἰταλία.

Ἡ Ἐπιτροπή ὑπενθυμίζει σχετικά μ' αὐτό ὅτι στό ἄρθρο 2 τῆς ὁδηγίας 70/50/ΕΟΚ τῆς 22ας Δεκεμβρίου 1969 (JO L 13 τῆς 19ης Ἰανουαρίου 1970, σ. 29) τά μέτρα, πού θέτουν ἐμπόδια στίς εἰσαγωγές, οἱ ὁποῖες θά ἠδύναντο νά πραγματοποιηθοῦν ἄν δέν ὑπῆρχαν τά μέτρα αὐτά, μεταξύ τῶν ὁποίων καί ἐκεῖνα πού καθιστοῦν τίς εἰσαγωγές δυσχερέστερες ἤ πλέον δαπανηρές ἀπό τή διάθεση τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς, εἰδικῶς δέ τά μέτρα πού «ἐξαρτοῦν τήν μόνη εἰσαγωγή ἀπό τήν κατάθεση ἐγγυήσεως ἤ προκαταβολῆς χαρακτηρίζονται ὡς μέτρα ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικούς περιορισμούς» (ἄρθρο 2 παράγραφος 3 στοιχεῖο 1).

Κατά συνέπεια ἡ ἰταλική ρύθμιση ἀποτελεῖ μέτρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικό περιορισμό. Βέβαια, οἱ ἰταλικές ἀρχές ὑπεστήριξαν στό παρελθόν κατ' αὐτῆς τῆς ἐκδοχῆς ὅτι, πρῶτον, ἡ ὑποχρέωση συστάσεως τῆς ἐγγυήσεως γιά τήν ὁποία πρόκειται ἀπορρέει ἀπό νομισματικές διατάξεις καί ὄχι ἀπό ἐμπορικές, οἱ ὁποῖες μόνες ἀποτελοῦν τό ἀντικείμενο τῆς προαναφερθείσης ὁδηγίας 70/50, καί δεύτερον, ἡ ἐν λόγω ὑποχρέωση ἀνταποκρίνεται ἀποκλειστικά στήν ἀνάγκη ἀποφυγῆς κερδοσκοπικῶν νομισματικῶν κινήσεων καί ὄχι σέ μέριμνα προστατευτικοῦ χαρακτήρα.

Ἡ Ἐπιτροπή παρατηρεῖ σχετικά ὅτι τό κατακρινόμενο μέτρο δέ συμβιβάζεται μέ τά ἄρθρα 30 καί ἑπόμενα, παρά ἄν δύναται νά δικαιολογηθεῖ σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 36 ἤ ἄν ἀποτελεῖ ἀντικείμενο ἀποφάσεως πού νά τό ἐπιτρέπει βάσει τοῦ ἄρθρου 108 παράγραφος 3.

Ὅσον ἀφορᾶ τό ἄρθρο 36, ἡ Ἐπιτροπή, χωρίς νά ἀμφισβητεῖ ὅτι ἡ ἐπίμαχη ἰταλική ρύθμιση περιλαμβάνεται σέ νομισματικό πλαίσιο, ὑπογραμμίζει ἐν τούτοις ὅτι αὐτό τό «ἐπιχείρημα δέν περιλαμβάνεται στούς δικαιολογητικούς λόγους πού ἀναφέρονται στό ἄρθρο 36» καί ὅτι κατά τό μέτρο πού τό ἐν λόγω ἄρθρο, τό ὁποῖο συνιστᾶ ἐξαιρετική διάταξη, πρέπει νά ἀποτελεῖ ἀντικείμενο στενῆς ἑρμηνείας, τό ἀνωτέρω ἐπιχείρημα δέν μπορεῖ νά γίνει δεκτό. Ὁπωσδήποτε ὑπάρχουν, κατά τήν Ἐπιτροπή, ἄλλα μέτρα γιά νά ἀποφευχθεῖ ἡ χρησιμοποίηση προπληρωμῶν σέ κερδοσκοπικά τεχνάσματα πού καταλήγουν σέ ἀπώλεια συναλλάγματος. Ἐξ ἄλλου, σχετικά μέ τήν ὁδηγία 70/50, δέν εἶναι πρόσφορο νά γίνεται διάκριση μεταξύ ἐμπορικῶν καί νομισματικῶν διατάξεων, διότι «ὁ νομισματικός λίγο πολύ χαρακτήρας ἐθνικοῦ μέτρου δέν ἀσκεῖ ἐπιρροή ἐπί τῆς ἐκτιμήσεως ὡς μέτρου ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικό περιορισμό».

Ὅσον ἀφορᾶ τήν δυνατότητα νά ἐπιτραπεῖ σέ κράτος, πού εὑρίσκεται σέ δυσχέρεια, νά λάβει μέτρα διασφαλίσεως, ἡ Ἐπιτροπή παρατηρεῖ ὅτι δέν ἔδωσε στήν ἰταλική

κυβέρνηση καμμία ἄδεια δυνάμει τοῦ ἄρθρου 108 παράγραφος 3.

2. Ἡ Ἐπιτροπή στίς δύο ὑποθέσεις (209 καί 210/80) πού ἀφοροῦν τίς εἰσαγωγές προελεύσεως ἄλλων Κρατῶν μελῶν ἐξετάζει τό ἐρώτημα πού ἀφορᾶ τήν ἑρμηνεία τοῦ ἄρθρου 106 τῆς συνθήκης.

Τό ἐν λόγω ἄρθρο, πού ὁρίζει ὅτι τά Κράτη μέλη ἀναλαμβάνουν τήν ὑποχρέωση νά ἐπιτρέπουν τίς πληρωμές τίς σχετικές κυρίως μέ ἐμπορικές ἀνταλλαγές, κατά τό μέτρο πού ἡ κυκλοφορία τῶν ἐμπορευμάτων ἔχει ἐλευθερωθεῖ μεταξύ τῶν Κρατῶν μελῶν κατ' ἐφαρμογή τῆς συνθήκης ΕΟΚ, στό νόμισμα τοῦ κράτους ὅπου ἔχει τήν κατοικία του ὁ πιστωτής ἤ ὁ δικαιοῦχος, ἀποτελεῖ «τήν πέμπτη ἐλευθερία τῆς κοινῆς ἀγορᾶς». Ἑπομένως, κατά τό μέτρο πού ἡ πληρωμή στό νόμισμα τοῦ πιστωτοῦ παραμένει δυνατή, δέν δύναται νά ὑποστηριχθεῖ ὅτι ἕνα Κράτος μέλος παραβαίνει τήν κοινοτική αὐτή διάταξη θέτοντας ἐμπόδιο — ὑπό τήν μορφή ἐγγυήσεως ὑπέρ τῆς ὑπηρεσίας συναλλάγματος — στήν προπληρωμή τῶν ἐμπορευμάτων πού ἀποκτῶνται στό ἐξωτερικό καί πού προορίζονται γιά εἰσαγωγή. Τουναντίον, ὅταν πρόκειται γιά ἐμπορική πίστωση, τό ἄρθρο 67 τῆς συνθήκης καί οἱ ὁδηγίες πού ἐλήφθησαν γιά τήν ἐφαρμογή του ἔχουν ἐλευθερώσει χωρίς ὅρους «τήν χορήγηση καί τήν ἐξόφληση βραχυπροθέσμων καί μεσοπροθέσμων πιστώσεων συνδεδεμένων μέ ἐμπορικές ἀνταλλαγές ... στίς ὁποῖες συμμετέχει κάτοικος» (παράρτημα I κατάλογος Α τῆς πρώτης ὁδηγίας τῆς 11ης Μαΐου 1960 JO 43, σ. 60 — ΕΕ εἰδ. ἔκδ. Ν. 43, 10/001, σ. 6 πού συνεπληρώθη καί ἐτροποποιήθη ἀπό τήν δεύτερη ὁδηγία τῆς 18ης Δεκεμβρίου 1962, JO 8 τῆς 22ας Ἰανουαρίου 1963, σ. 62 — ΕΕ εἰδ. ἔκδ. 10/001, σ. 16 ἐπ.). Συνεπῶς δεδομένου ὅτι οἱ καταβολές πού πραγματοποιοῦνται πρίν ἀπό τήν παράδοση τῶν ἐμπορευμάτων ἀναλύονται σέ χορήγηση πιστώσεως συνδεδεμένης μέ ἐμπορική ἀνταλλαγή, ἔχει γίνει παράβαση τῆς ἀνωτέρω διατάξεως.

3. Ὅσον ἀφορᾶ τά ἐρωτήματα πού ἀφοροῦν τό καθεστώς τῆς εἰσφορᾶς καί τῆς ἐννοίας τοῦ φόρου ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός τελωνειακό δασμό, ἡ Ἐπιτροπή ἔχει τήν γνώμη ὅτι ἡ ἐξέταση τῶν ἐρωτημάτων αὐτῶν δέν εἶναι ἀναγκαία ἐφ' ὅσον ἡ σύσταση τῆς τραπεζικῆς ἐγγυήσεως αὐτή καθ' ἑαυτή ἀποτελεῖ μέτρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικό περιορισμό. Ἡ Ἐπιτροπή προτείνει, συνεπῶς, νά δοθεῖ στό tribunale civile di Roma ἡ ἀκόλουθη ἀπάντηση:

— Στήν ὑπόθεση 206/80:

«Ρύθμιση ἡ ὁποία ἐξαρτᾶ τήν προπληρωμή χαρουπιῶν, πού προορίζονται νά εἰσαχθοῦν ἀπό τήν Κύπρο, ἀπό τήν σύσταση χρηματικῆς ἤ τραπεζικῆς ἐγγυήσεως ἀποτελεῖ μέτρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικό περιορισμό, ὁ ὁποῖος ἀπαγορεύεται ἀπό τόν κανονισμό 827/68 τοῦ Συμβουλίου τῆς 28ης Ἰουνίου 1968.»

— Στήν ὑπόθεση 207/80:

«Ἐθνική ρύθμιση, ἡ ὁποία ἐξαρτᾶ τήν προπληρωμή ἀραβοσίτου, πού προορίζετο νά εἰσαχθεῖ τό 1973 ἀπό τήν Ἀργεντινή, ἀπό τήν σύσταση χρηματικῆς ἤ τραπεζικῆς ἐγγυήσεως ἀποτελεῖ μέτρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικό περιορισμό, ὁ ὁποῖος ἀπαγορεύεται ἀπό τόν κανονισμό 120/67 τοῦ Συμβουλίου τῆς 13ης Ἰουνίου 1967.»

— Στίς ὑποθέσεις 209 καί 210/80:

«Ἐθνική ρύθμιση, ἡ ὁποία ἐξαρτᾶ τήν προπληρωμή ἐμπορεύματος, προελεύσεως ἄλλου Κράτους μέλους πού προορίζεται νά εἰσαχθεῖ, ἀπό τήν σύσταση χρηματικῆς ἤ τραπεζικῆς ἐγγυήσεως

ἀποτελεῖ μέτρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος. Ἄλλωστε παρόμοια ρύθμιση δέν συμβιβάζεται μέ τίς κοινοτικές διατάξεις στό θέμα τῆς ἐλεύθερης κυκλοφορίας τῶν κεφαλαίων.»

III — Προφορική διαδικασία

Οἱ ἐνάγουσες στήν κυρία δίκη, ἐκπροσωπούμενες ἀπό τόν Catalano, δικηγόρο Ρώμης, ἡ κυβέρνηση τῆς Ἰταλικῆς Δημοκρατίας, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν Ferri, ἡ κυβέρνηση τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν Carnelutti, ὁ ὁποῖος ἀνεφέρθη στίς παρατηρήσεις πού διετύπωσε στήν ὑπόθεση 95/81 ἡ Ἐπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν Marenco, ἀνέπτυξαν τίς προφορικές τους παρατηρήσεις καί ἀπήντησαν σέ ἐρωτήσεις πού τούς ὑπεβλήθησαν κατά τήν συνεδρίαση τῆς 27ης Ἰανουαρίου 1982.

Ὁ γενικός εἰσαγγελεύς ἀνέπτυξε τίς προτά-150221502215021150 22σεις του κατά τήν συνεδρίαση τῆς 17ης Μαρτίου 1982.

Σκεπτικό

1 Μέ τέσσερις διατάξεις τῆς 14ης Ἰουλίου 1980, πού περιῆλθαν στήν γραμματεία τοῦ Δικαστηρίου στίς 23 Ὀκτωβρίου 1980, τό πρῶτο πολιτικό τμῆμα τοῦ tribunale civile di Roma ὑπέβαλε, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 177 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, δύο προδικαστικά ἐρωτήματα ὡς πρός τήν ἑρμηνεία τῶν ἄρθρων 7, 9, 10, 13, 30, 36 καί 106 τῆς συνθήκης καί τῶν ἄρθρων 21, 13, 15 καί 18 τοῦ κανονισμοῦ 120/67 τοῦ Συμβουλίου, τῆς 13ης Ἰουνίου 1967, περί κοινῆς ὀργανώσεως ἀγορᾶς στόν τομέα τῶν σιτηρῶν (GU L 117, σ. 2269). Δεδομένου ὅτι τά δύο ἐρωτήματα διατυπώνονται κατά τρόπο ταυτόσημο στίς τέσσερις διατάξεις περί παραπομπῆς, τό Δικαστήριο ἀποφάσισε, μέ διάταξη τῆς 17ης Δεκεμβρίου 1980, νά συνεκδικάσει τίς τέσσερις κύριες ὑποθέσεις πρός διευκόλυνση τῆς διαδικασίας καί ἔκδοση κοινῆς ἀποφάσεως.

2 Τά ἐρωτήματα αὐτά ὑποβάλλονται στό πλαίσιο τεσσάρων διαφορῶν μεταξύ τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικοῦ Ἐμπορίου καί ἰταλικῶν ἑταιριῶν πού ἔχουν εἰσαγάγει γεωργικά προϊόντα· στίς ὑποθέσεις 206 καί 207/80 πρόκειται γιά ἐμπορεύματα προελεύσεως τρίτων χωρῶν, ἀντιστοίχως χαρούπια Κύπρου καί ἀραβόσιτο Ἀργεντινῆς, καί στίς ὑποθέσεις 209 καί 210/80, γιά ἐμπορεύματα πού εὑρίσκοντο ἤδη σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία σέ ἄλλα Κράτη μέλη, ἀντιστοίχως καφέ ἀπό τίς Κάτω Χῶρες καί βαμβακάλευρα ἀπό τήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας.

3 Σύμφωνα μέ τήν ἰσχύουσα ἰταλική ρύθμιση κατά τόν χρόνο τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν πού ἀπετέλεσαν τήν ἀφορμή τῶν κυρίων δικῶν, οἱ τέσσερις ἑνά-

γουσες, προκειμένου νά προβοῦν στήν προπληρωμή σέ δολλάρια ΗΠΑ τῶν ἐν λόγω ἐμπορευμάτων, ἐζήτησαν καί ἔλαβαν τραπεζική ἐγγύηση καλύπτουσα τό ποσό τῆς ἐγγυήσεως ἐκ 5 %, πού ἀπαιτεῖται γιά κάθε προπληρωμή εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων. Κατά τήν ἴδια ρύθμιση, ἡ ἐγγύηση (πού συνιστᾶ ὁ εἰσαγωγεύς ἤ πού παρέχει ἡ τράπεζά του) καταπίπτει ὑπέρ τοῦ Δημοσίου ἄν δέν προσκομισθεῖ ἡ ἀπόδειξη ὅτι ἡ εἰσαγωγή ἐπραγματοποιήθη ἐντός τῆς προθεσμίας πού ὁρίζεται μέ ὑπουργική ἀπόφαση καί πού ἦταν, τότε, 30 ἡμερῶν ἀπό τήν ἡμέρα τῆς προπληρωμῆς.

4 Στίς τέσσερις ὑποθέσεις, τῶν κυρίων δικῶν τά εἰσαχθέντα ἐμπορεύματα ἔφθασαν στό ἰταλικό ἔδαφος πρό τῆς παρόδου τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν πού προεβλέπετο ἀπό τήν τότε ἰσχύουσα ἰταλική ρύθμιση· πάντως δέν διετέθησαν στήν κατανάλωση — ὅλες ἤ ὁρισμένες ἀπό τίς εἰσαχθεῖσες ποσότητες — παρά μετά τήν ἐν λόγω προθεσμία τῶν 30 ἡμερῶν. Ὁ Ὑπουργός Ἐξωτερικοῦ Ἐμπορίου, θεωρώντας ὅτι δέν εἶχε τηρηθεῖ ἡ προθεσμία τῶν 30 ἡμερῶν, διέταξε τήν κατάπτωση τῶν ἐγγυήσεων γιά τήν ποσότητα τῶν ἐμπορευμάτων, γιά τά ὁποῖα ἡ δήλωση εἰσαγωγῆς εἶχε γίνει μετά τήν πάροδο τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας.

5 Οἱ ἐνάγουσες στίς κύριες δίκες ἐνήγαγαν τότε τόν Ὑπουργό Ἐξωτερικοῦ Ἐμπορίου ἐνώπιον τοῦ παραπέμποντος δικαστηρίου ζητώντας νά ὑποχρεωθεῖ νά ἀποδώσει τίς ἐγγυήσεις καί νά ἀποδεσμεύσει τίς τραπεζικές ἐγγυήσεις. Κατά τήν ἄποψή τους, ἡ ἰταλική ρύθμιση πρέπει νά ἑρμηνευθεῖ ὑπό τήν ἔννοια ὅτι δέν συνεπάγεται τήν κατάπτωση τῶν ἐγγυήσεων παρά μόνο ἄν μεσολαβήσουν περισσότερο ἀπό 30 ἡμέρες μεταξύ τῆς προπληρωμῆς καί τῆς ἀφίξεως τῶν ἐμπορευμάτων στό ἰταλικό ἔδαφος. Ἄν, ἀντιθέτως ἡ ρύθμιση αὐτή ἔχει τήν ἔννοια ὅτι ὁ ἐκτελωνισμός τῶν ἐμπορευμάτων πρέπει νά γίνει ἐντός τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν, τότε ἡ ρύθμιση αὐτή πρέπει νά θεωρηθεῖ ὡς μέτρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικό περιορισμό, τό ὁποῖο ἀπαγορεύεται ἀπό τό ἄρθρο 30 τῆς συνθήκης, ὅσον ἀφορᾶ τό ἐνδοκοινοτικό ἐμπόριο καί ἀπό τό ἄρθρο 18 τοῦ κανονισμοῦ 120/67 τοῦ Συμβουλίου, περί κοινῆς ὀργανώσεως γεωργικῆς ἀγορᾶς στόν τομέα τῶν σιτηρῶν, ὅσον ἀφορᾶ τόν ἀραβόσιτο, καθώς καί ἀπό τόν κανονισμό 827/68 τοῦ Συμβουλίου, τῆς 28ης Ἰουνίου 1968 (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. 03/003, σ. 95) ὅσον ἀφορᾶ τά χαρούπια.

Ὑπό τίς περιστάσεις αὐτές, τό tribunale civile di Roma ὑπέβαλε στό Δικαστήριο τά ἑξῆς δύο ἐρωτήματα:

«1. Λαμβάνοντας ὑπ' ὄψη τά ἄρθρα 7, 30/36 καί 106 τῆς συνθήκης καί 21 τοῦ κανονισμοῦ ΕΟΚ 120/67 τῆς 13ης Ἰουνίου 1967, μέ τά ὁποῖα τά Κράτη μέλη ἀναλαμβάνουν τήν ὑποχρέωση νά ἐπιτρέπουν τίς πληρωμές, τίς σχετικές μέ

τό ἐμπόριο ἐμπορευμάτων πού εὑρίσκονται σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία, στό νόμισμα τοῦ Κράτους μέλους ὅπου ἔχει τήν κατοικία του ὁ πιστωτής καί τά ἄρθρα 9, 10, 13 καί 30/36 τῆς συνθήκης, περί ἐλευθέρας κυκλοφορίας τῶν ἐμπορευμάτων στίς ἐνδοκοινοτικές συναλλαγές, οἱ προαναφερθεῖσες διατάξεις συμβιβάζονται μέ τήν ρύθμιση τοῦ ἰταλικοῦ κράτους περί τῆς ὁποίας τά ἄρθρα 1, 3 καί 4 τοῦ νόμου 1126 τῆς 20ῆς Ἰουλίου 1952, 2 τοῦ decreto legge 476 τῆς 6ης Ἰουνίου 1956 πού κατέστη ὁ νόμος 786 τῆς 25ης Ἰουλίου 1956 καί τοῦ decreto ministeriale τῆς 20ῆς Ἰανουαρίου 1973 — καί ἡ ρύθμιση αὐτή, ἔχοντας ὡς ἀποτέλεσμα νά ἀποτρέπει τόν ἰταλό εἰσαγωγέα ἀπό τήν ἐπιλογή τῆς πλέον κατάλληλης στιγμῆς γιά τήν διάθεση στήν κατανάλωση, μήπως καταλήγει σέ μέτρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός τελωνειακό δασμό — ὅταν ἑρμηνεύεται κατά τήν ἔννοια ὅτι ἐπιτρέπεται στήν amministrazione del commercio con l'estero (διεύθυνση Ἐξωτερικοῦ Ἐμπορίου) ν' ἀπαγγέλλει τήν κατάπτωση τῆς ἐγγυήσεως, ἡ σύσταση τῆς ὁποίας ἐπιβάλλεται σ' ἐκεῖνον πού εἰσάγει στήν Ἰταλία ἐμπορεύματα, πού εὑρίσκονται σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία ἐντός τῆς Κοινότητος, γιά νά δυνηθεῖ νά ἀποκτήσει τό ἀναγκαῖο συνάλλαγμα γιά τήν προπληρωμή ἔναντι ἐγγράφων, ἐν ἀναφορᾶ πρός τήν ἡμερομηνία στήν ὁποία «ἐθνικοποιοῦνται» τά ἐμπορεύματα παρά πρός ἐκείνη κατά τήν ὁποία τά ἐμπορεύματα ἔφθασαν στό ἐθνικό ἔδαφος, ἄν ληφθεῖ ὑπ' ὄψη τό ἐξαιρετικά σύντομο, σέ σχέση μέ τήν ἡμερομηνία τῆς πληρωμῆς σέ συνάλλαγμα, χρονικό διάστημα μέσα στό ὁποῖο πρέπει νά πραγματοποιηθεῖ ἡ διαδικασία τοῦ ἐκτελωνισμοῦ;

2. Λαμβάνοντας ὑπ' ὄψη τά ἄρθρα 7, 9, 10, 13 καί 30/36 τῆς συνθήκης, περί ἐλευθέρας κυκλοφορίας τῶν ἐμπορευμάτων καί 13, 15 καί 18 τοῦ κανονισμοῦ ΕΟΚ 120/67 τῆς 13ης Ἰουνίου 1967, ὅπως ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, περί κοινῆς ὀργανώσεως γεωργικῆς ἀγορᾶς καί περί τοῦ συστήματος τῶν εἰσφορῶν, οἱ προαναφερθεῖσες διατάξεις συμβιβάζονται μέ τήν ρύθμιση τοῦ ἰταλικοῦ κράτους περί τῆς ὁποίας τά ἄρθρα 1, 3 καί 4 τοῦ νόμου 1126 τῆς 20ῆς Ἰουλίου 1952, 2 τοῦ decreto legge 476 τῆς 6ης Ἰουνίου 1956 πού κατέστη ὁ νόμος 786 τῆς 25ης Ἰουλίου 1956 καί 2 τοῦ decreto ministeriale τῆς 20ῆς Ἰανουαρίου 1973 — καί ἡ ρύθμιση αὐτή ἔχοντας ὡς ἀποτέλεσμα νά ἀποτρέπει τόν ἰταλό εἰσαγωγέα ἀπό τήν ἐπιλογή τῆς πλέον κατάλληλης στιγμῆς γιά τήν διάθεση στήν κατανάλωση, μήπως καταλήγει, λαμβάνοντας ὁμοίως ὑπ' ὄψη τό εὐνοϊκότερο καθεστώς τῶν κοινοτικῶν εἰσφορῶν, σέ μέτρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικό περιορισμό ἤ σέ φόρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός τελωνειακό δασμό — ὅταν ἑρμηνεύεται κατά τήν ἔννοια ὅτι ἐπιτρέπεται στήν amministrazione del commercio con l'estero νά ἀπαγγέλλει τήν κατάπτωση τῆς ἐγγυήσεως, ἡ σύσταση τῆς ὁποίας ἐπιβάλλεται σ' ἐκεῖνον πού εἰσάγει στήν Ἰταλία ἐμπορεύματα καί γεωργικά προϊόντα προελεύσεως τρίτων χωρῶν πού ὑπάγονται στό καθεστώς τῶν εἰσφορῶν γιά νά δυνηθεῖ νά ἀποκτήσει τό ἀναγκαῖο συνάλλαγμα γιά τήν ἐκ τῶν προτέρων πληρωμή ἔναντι ἐγγράφων, ἐν ἀναφορᾶ πρός τήν ἡμερομηνία στήν ὁποία «ἐθνικοποιοῦνται» τά ἐμπορεύματα, παρά πρός ἐκείνη κατά τήν ὁποία τά ἐμπορεύματα ἔφθασαν στό ἐθνικό ἔδαφος,

ἄν ληφθεῖ ὑπ' ὄψη τό ἐξαιρετικά σύντομο, σέ σχέση μέ τήν ἡμερομηνία πληρωμῆς σέ συνάλλαγμα, χρονικό διάστημα μέσα στό ὁποῖο πρέπει νά πραγματοποιηθεῖ ἡ διαδικασία τοῦ ἐκτελωνισμοῦ;»

7 Τά ὑποβληθέντα ἐρωτήματα ἀναφέρονται, *ἀφ' ἑνός μέν* στό ἄν οἱ διατάξεις κοινοτικοῦ δικαίου πού ἀπαγορεύουν τά μέτρα ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικούς περιορισμούς στίς ἐνδοκοινοτικές ἐμπορικές ἀνταλλαγές, καθώς καί ἐκεῖνες πού ἀφοροῦν τίς ὑποχρεώσεις τῶν Κρατῶν μελῶν ὅσον ἀφορᾶ τήν πληρωμή τῶν ἐνδοκοινοτικῶν ἀνταλλαγῶν ἔχουν τήν ἔννοια ὅτι ἀπαιτοῦν τήν σύσταση ἐγγυήσεως μέ τίς ἀνωτέρω λεπτομέρειες, σέ περίπτωση προπληρωμῆς εἰσαγομένων ἀπό ἄλλα Κράτη μέλη ἐμπορευμάτων, *ἀφ' ἑτέρου δέ*, στό ἄν ἡ ἴδια ἑρμηνεία ἁρμόζει στό ἄρθρο 18 τοῦ κανονισμοῦ 120/67, καθώς καί στό ἄρθρο 2 τοῦ κανονισμοῦ 827/68, προκειμένου περί τῶν γεωργικῶν προϊόντων πού ἀφοροῦν οἱ κανονισμοί αὐτοί καί πού εἰσάγονται στήν Κοινότητα ἀπό τρίτες χῶρες.

I — Ἐπί τοῦ ἐνδοκοινοτικοῦ ἐμπορίου

8 Τά μέτρα στά ὁποῖα ἀναφέρεται τό παραπέμπον δικαστήριο, ἀπετέλεσαν, ὅσον ἀφορᾶ τίς ἀναφερόμενες στό πρῶτο ἐρώτημα ἐνδοκοινοτικές ἀνταλλαγές τήν ἀφορμή προσφυγῆς λόγω παραβάσεως κράτους πού ἤσκησε ἡ Ἐπιτροπή, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 169 τῆς συνθήκης καί πού ἀποτελεῖ τό ἀντικείμενο τῆς δίκης 95/81.

9 Οὐσιαστικῶς, τό νομικό πρόβλημα πού ἐξητάσθη στό πλαίσιο τῆς προσφυγῆς 95/81 εἶναι πανομοιότυπο τοῦ ἐγειρομένου μέ τό πρῶτο ἐρώτημα τοῦ tribunale civile di Roma καθ' ὅσον, ὅπως προκύπτει ἀπό τούς φακέλλους τῶν ὑποθέσεων, ὁ παραπέμπων δικαστής δέν περιώρισε τό ἐρώτημά του μόνο στίς περιπτώσεις ἐκεῖνες, ὅπου τό ἐθνικό δίκαιο προβλέπει τήν κατάπτωση τῶν παρασχεθεισῶν ἐγγυήσεων, ὅταν οἱ τελωνειακές ἀρχές τοῦ λιμένος ἀφίξεως ἐκράτησαν τό ἐμπόρευμα ἐπί ὁρισμένο διάστημα, ἀλλά τό ἐρώτημα αὐτό καλύπτει ἐπίσης τίς περιπτώσεις ὅπου ὁ ἐπιχειρηματίας κινδυνεύει νά χάσει τήν ἐγγύησή του, ἐπειδή μεσολαβεῖ διάστημα μεγαλύτερο τῶν 30 ἡμερῶν μεταξύ τῆς ἡμέρας τῆς προπληρωμῆς καί τῆς ἀφίξεως τῶν ἐμπορευμάτων στόν λιμένα.

10 Μέ σημερινή ἀπόφαση, τό Δικαστήριο ἐδέχθη ὅτι ἡ Ἰταλική Δημοκρατία παρέβη τίς ὑποχρεώσεις πού ὑπέχει ἐκ τῶν ἄρθρων 30 καί 36 τῆς συνθήκης, ἀπαιτώντας ἀπό ὅλους τούς εἰσαγωγεῖς ἐμπορευμάτων προελεύσεως ἄλλων Κρατῶν μελῶν, τήν σύσταση ἐγγυήσεως ἤ τραπεζικῆς ἐγγυήσεως ποσοῦ ἴσου πρός τό 5 % τῆς ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων, ὅταν ἡ πληρωμή διενεργεῖται ἐκ τῶν προτέρων, ἐνῶ ὁ

ὅρος «προπληρωμές» ἀφορᾶ ὄχι μόνο τίς πληρωμές πού ἔχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα, ἀλλά καί τίς συνήθεις καί τρέχουσες πληρωμές κατά τίς ἐνδοκοινοτικές συναλλαγές.

11 Δεδομένου ὅτι τά προσβαλλόμενα ἀπό τήν Ἐπιτροπή μέτρα εἶναι τά ἴδια μέ τά ἐπίδικα ἐν προκειμένω, μέ μόνη τήν διαφορά ὅτι ἡ προβλεπομένη στήν ὑπόθεση τῆς παραβάσεως προθεσμία τῶν 120 ἡμερῶν ἦταν μόνο 30 ἡμερῶν στήν ρύθμιση πού ἴσχυε κατά τόν χρόνο τῶν προκειμένων κυρίων διαφορῶν, ἀρκεῖ νά γίνει παραπομπή στήν ἀπόφαση ἐπί τῆς ὑποθέσεως 95/81, τό κείμενο τῆς ὁποίας ἐπισυνάπτεται στήν παροῦσα. Δεδομένου δέ ὅτι ἡ ἀπάντηση αὐτή δίδει ὅλα τά ἀναγκαῖα γιά τήν ἐπίλυση τῆς κυρίας διαφορᾶς στοιχεῖα, παρέλκει ἡ ἑρμηνεία τῶν ἄρθρων 7, 9, 10 καί 13 τῆς συνθήκης ΕΟΚ.

12 Λαμβανομένων ὑπ' ὄψη τῶν σκέψεων τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς, πρέπει νά δοθεῖ στό πρῶτο ἀπό τά ἐρωτήματα πού ὑπέβαλε τό tribunale civile di Roma, ἡ ἀπάντηση ὅτι ὁ ὅρος μέτρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικό περιορισμό, πού ἀπαντᾶται στό ἄρθρο 30 τῆς συνθήκης, ἔχει τήν ἔννοια ὅτι στήν διάταξη αὐτή ἐμπίπτει τό ἐθνικό μέτρο πού ἀπαιτεῖ ἀπό ὅλους τούς εἰσαγωγεῖς ἐμπορευμάτων προελεύσεως ἄλλων Κρατῶν μελῶν, τήν σύσταση ἐγγυήσεως ἤ τραπεζικῆς ἐγγυήσεως ἴσης πρός τό 5 % τῆς ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων, ὅταν ἡ πληρωμή διενεργεῖται ἐκ τῶν προτέρων, ἐνῶ ὁ ὅρος «προπληρωμές» ἀφορᾶ ὄχι μόνο τίς πληρωμές πού ἔχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα, ἀλλά καί τίς συνήθεις καί τρέχουσες πληρωμές κατά τίς ἐνδοκοινοτικές συναλλαγές. Αὐτό ἰσχύει, ἐξ ἄλλου, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρονικοῦ σημείου, πού θεωρεῖται ἀπό τήν διοικητική ἀρχή τοῦ Κράτους μέλους, ὡς τό χρονικό σημεῖο τῆς πραγματοποιήσεως τῆς εἰσαγωγῆς.

II — Ἐπί τοῦ ἐμπορίου μέ τίς τρίτες χῶρες

13 Ὅσον ἀφορᾶ τό ἐμπόριο μέ τίς τρίτες χῶρες, στίς ὁποῖες ἀναφέρεται τό δεύτερο ἐρώτημα τοῦ παραπέμποντος δικαστοῦ, πρέπει νά σημειωθεῖ ὅτι τό ἄρθρο 18 παράγραφος 2 τοῦ κανονισμοῦ 120/67 τοῦ Συμβουλίου, πού περιέχεται στόν τίτλο II «Σύστημα ἀνταλλαγῶν μέ τίς τρίτες χῶρες», ἐφαρμόζεται δέ στήν ἀγορά ἀραβοσίτου προελεύσεως Ἀργεντινῆς, καί τό ἄρθρο 2 τοῦ κανονισμοῦ 827/68 τοῦ Συμβουλίου πού καλύπτει τήν ἀγορά τῶν χαρουπιῶν προελεύσεως Κύπρου, ὁρίζουν, ἰδίως ὅτι:

«2. ἐκτός ἀντιθέτων διατάξεων πού προβλέπονται στόν παρόντα κανονισμό καί ἐκτός παρεκκλίσεως πού ἀποφασίζεται ἀπό τό Συμβούλιο ... ἀπαγορεύονται κατά τίς ἀνταλλαγές μέ τρίτες χῶρες:

— ἡ εἴσπραξη ὁποιασδήποτε φορολογικῆς ἐπιβαρύνσεως ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός δασμό·

— ἡ ἐφαρμογή ὁποιουδήποτε ποσοτικοῦ περιορισμοῦ ἤ μέτρου ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος . . .».

14 Ὅπως προκύπτει ἀπό τούς φακέλλους τῶν κυρίων ὑποθέσεων, οἱ κατ' αὐτόν τόν τρόπο προβλεπόμενες ἀπαγορεύσεις, δέν ὑπόκεινται, ὅσον ἀφορᾶ τίς ὑπό κρίση ὑποθέσεις, σέ ἀντίθετες διατάξεις περιεχόμενες στήν σχετική κανονιστική ρύθμιση, οὔτε σέ οἱαδήποτε παρέκκλιση πού ἔχει ἀποφασίσει τό Συμβούλιο.

15 Τό Δικαστήριο εἶχε ἤδη τήν εὐκαιρία νά ἑρμηνεύσει τά ἄρθρα 18 καί 21 τοῦ κανονισμοῦ 120/67, μέ τήν ἀπόφασή του τῆς 10ης Ὀκτωβρίου 1973 (Variola, 34/73, Rec. σ. 981), στήν ὁποία ἐδέχθη «ὅτι δέν ὑπάρχει κανένα στοιχεῖο πού νά δικαιολογεῖ διαφορετικές ἑρμηνεῖες τοῦ ὅρου «φορολογική ἐπιβάρυνση ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος», ὅπως ἀπαντᾶται στά ἄρθρα 9 ἐπ. τῆς συνθήκης ἀφ' ἑνός, καί στά ἄρθρα 18 καί 21 τοῦ κανονισμοῦ 120/67, ἀφ' ἑτέρου».

16 Οἱ ἴδιες σκέψεις ἰσχύουν καί γιά τήν ἔκφραση «μέτρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος», ὅπως χρησιμοποιεῖται τόσο στό ἄρθρο 30 τῆς συνθήκης, ὅσο καί στά ἀνωτέρω ἄρθρα τῶν κανονισμῶν 120/67 καί 827/68.

17 Κατά συνέπεια, στό δεύτερο ἐρώτημα προσήκει ἡ ἀπάντηση ὅτι ὁ ὅρος μέτρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος, πού ἐφαρμόζεται στίς εἰσαγωγές προϊόντων καλυπτομένων ἀπό τούς κανονισμούς 120/67 καί 827/68 προελεύσεως τρίτης χώρας, ἔχει τήν ἴδια ἔννοια, ὅπως καί προκειμένου περί τῶν ἀνταλλαγῶν μεταξύ Κρατῶν μελῶν.

Ἐπί τῶν δικαστικῶν ἐξόδων

18 Τά ἔξοδα στά ὁποῖα ὑπεβλήθησαν ἡ ἰταλική κυβέρνηση, ἡ γαλλική κυβέρνηση καί ἡ Ἐπιτροπή, οἱ ὁποῖες κατέθεσαν παρατηρήσεις στό Δικαστήριο, δέν ἀποδίδονται.

19 Δεδομένου ὅτι ἡ παροῦσα διαδικασία ἔχει ὡς πρός τούς διαδίκους τῆς κυρίας δίκης τόν χαρακτήρα παρεμπίπτοντος πού ἀνέκυψε ἐνώπιον τοῦ ἐθνικοῦ δικαστηρίου, σ' αὐτό ἐναπόκειται νά ἀποφανθεῖ ἐπί τῶν δικαστικῶν ἐξόδων.

Διά ταῦτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

κρίνοντας ἐπί τῶν ἐρωτημάτων πού τοῦ ὑπέβαλε μέ διάταξη τῆς 14ης Ἰουλίου 1980 τό tribunale civile di Roma ἀποφαίνεται ὅτι:

1) **Ὁ ὅρος, μέτρα ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικό περιορισμό, πού ἀπαντᾶται στό ἄρθρο 30 τῆς συνθήκης, ἔχει τήν ἔννοια ὅτι στήν διάταξη αὐτή ἐμπίπτει τό ἐθνικό μέτρο πού ἀπαιτεῖ ἀπό ὅλους τούς εἰσαγωγεῖς ἐμπορευμάτων προελεύσεως ἄλλων Κρατῶν μελῶν σύσταση ἐγγυήσεως ἤ τραπεζικῆς ἐγγυήσεως ἴσης πρός τό 5 % τῆς ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων, ὅταν ἡ πληρωμή διενεργεῖται ἐκ τῶν προτέρων, ἐνῶ ὁ ὅρος «προπληρωμές» ἀφορᾶ ὄχι μόνο τίς πληρωμές πού εἶχαν κερδοσκοπικό χαρακτήρα, ἀλλά καί τίς συνήθεις καί τρέχουσες πληρωμές κατά τίς ἐνδοκοινοτικές συναλλαγές. Αὐτό ἰσχύει, ἐξ ἄλλου, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρονικοῦ σημείου, πού θεωρεῖται ἀπό τήν διοικητική ἀρχή τοῦ Κράτους μέλους, ὡς τό χρονικό σημεῖο τῆς πραγματοποιήσεως τῆς εἰσαγωγῆς.**

2) **Ὁ ὅρος, μέτρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος, πού ἐφαρμόζεται στίς εἰσαγωγές προϊόντων καλυπτομένων ἀπό τούς κανονισμούς 120/67 καί 827/68, προελεύσεως τρίτης χώρας, ἔχει τήν ἴδια ἔννοια, ὅπως καί προκειμένου περί τῶν ἀνταλλαγῶν μεταξύ Κρατῶν μελῶν.**

	Mertens de Wilmars	Bosco	Touffait
Due	Pescatore	Mackenzie Stuart	O'Keeffe
Koopmans	Everling	Χλωρός	Grévisse

Ἐδημοσιεύθη σέ δημοσία συνεδρίαση στό Λουξεμβοῦργο στίς 9 Ἰουνίου 1982.

Ὁ γραμματεύς

κ. ά. α.

J. A. Pompe

Βοηθός γραμματεύς

Ὁ πρόεδρος

J. Mertens de Wilmars